

Jugoslovan

Ishaja vsak dan s jutrajšim časom
v ponedeljek in dan po praz-
nikih. — Posamezna številka
Din 1.—
mesečna naročnina Din 20.—, za
tujino Din 30.—, Uredništvo v
Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.
Telefon uredništva 30-70, 30-69 in
30-71

Rekopisov ne vračamo,
— Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68,
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60,
V Celju: Slomikov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 3

Ljubljana, nedelja, dne 4. januarja 1931

Leto II.

† Maršal Joseph Césaire Joffre

Pariz, 3. januarja. Maršal Cezar Joffre je davi ob 8.23 preminul.

Zadnji hipi velikega vojskovodje.

Pariz, 3. januarja. d. Davi ob 7. uri so spoznali zdravniki, da se bliža velikemu bolniku konec njegovih muk in da bo morbiti že čez par minut sledila smrt. Zato so bili telefonično obveščeni člani maršalove rodbine, njegovi prijatelji, kakor tudi častniki njegovega štaba. Ob 7.30 so se zbrali ob bolniški postelji maršalova soproga, njegov zet, njegova snaha, kakor tudi več častnikov njegovega štaba. Poklicani duhovnik je bolniku podelil odvezo. Ko je ob 8.23 eden izmed zdravnikov potipal žilo in je duhovnik opazoval bitje srca, sta oba ugotovila maršalovo smrt.

Zdravniki so že od polnoči pričakovali od trenutka do trenutka, da izdihne. Maršalovo stanje je slabelo od minute do minute, utripanje srca je bilo že komaj čutno, za nekaj trenutkov je skoraj prestalo, se za malenkost ojačilo in nato prenehalo. Tako je tik pred 8.30 zaključil stari vojskovodja borbo s smrtjo, ki je trajala preko 40 ur.

O smrti maršala Joffre-a so takoj obveščili predsednika republike Doumerguea. Čim je Doumergue izvedel za žalostno novico, je nemudoma z avtomobilom odhitel v sanatorij, kamor je prispel nekaj po 9. uri. Predsednik francoske republike je po-četil vdovo velikega pokojnika in ji izrazil svoje globoko sožalje kot tudi sožalje vse Francije. Nekaj minut kasneje je prispel ministrski predsednik Steeg ter je izrazil Joffre-ovi vdovi sožalje vlade. V teku dopoldneva je tudi apostolski nuncij Maglione osebno izrazil pokojnikovi vdovi svoje sožalje. Prav tako so storile tudi druge osebnosti.

Ministrski predsednik je sklical tudi že ministrski svet, da sklepa o ukrepih za slovesen pogreb maršala Joffre-a. Vlada je sklenila, da se maršal Joffre pokoplje na državne stroške, kakor je to bilo pri maršalu Fochu. Joffre-ovo truplo je bilo položeno na mrtvaški oder v kapeli vojaške šole, kjer ostane še v ponedeljek in torek. Pogreb bo v sredo jutraj. Truplo bodo prepeljali iz notredamske cerkve v Dom invalidov, kjer bo začasno položeno v grob. Končnoveljavni pogreb se bo izvršil šele, ko zvedo za testamentarne odredbe, ker je maršal Joffre morebiti izrazil željo, da bi bil pokopan na svojem posestvu na deželi v Louvenciennesu pri Parizu. Pri pogrebnih slovesnostih bo v imenu vlade in v imenu francoske akademije govoril samo vojni minister Barthou.

Vest o smrti velikega vojskovodje se je z bliskovito brzino razširila po vsem Parizu. V nekaj minutah so zvedeli za žalostno novico po vsej Franciji. Ob 10. dopoldne so z javnih zgradb že plapolale zastave na pol droga, pred sanatorijem pa se je bila med tem zbrala velika masa sveta.

Globok vtis po vsej Franciji.

Pariz, 3. jan. AA. Smrt maršala Joffre-a je globoko pretresla vso Francijo. Franco-ski listi so izšli črno obrobljeni. Z javnih poslopij visijo zastave na pol droga in pred bolnico, kjer bo umrl veliki maršal, se zbira velika množica. Truplo pokojnega so balzamirali ter ga prenesli v kapelo vojne akademije. Danes popoldne se je sestal ministrski svet, ki bo odredil podrobnosti za maršalov javni pogreb, ki bo v sredo. Krsto bodo položili na lafeto ter ga peljali v katedralo Notre Dame. Na poti se bo ustavil sprevoz za eno uro pri grobu Neznane-ga vojaka, na kar bodo odpeljali truplo v Invalidski dom, kjer bo položeno v začasno grobnico, predno bo pokopano v družinski grobnici v Louvenciennesu. Vlada želi, da se izkažejo pokojnemu maršalu največje časti. Pogreb bo prav tako impozanten, kakor je bil pokojnega maršala Focha. Današnje ve-

čerbo časopisje priznava soglasno velike zasluge pokojnik in njegovo popularnost. Njegovo smrt spremljajo vsi Francozi z veliko žalostjo.

Prvi glasovi nemškega tiska.

Berlin, 3. januarja. AA. Nemško časopis-je naglašala pogum in potrpežljivost pokoj-nega maršala Joffre-a. Nacionalistični list »Nachtausgabe« poudarja, da je umrl maršal znal dobro izrabit pogreške načelnika

Iz življenja zmagovalca svetovne vojne

Tistega dne, ko se je končala bitka na Mar-ni z veliko zmago, je bil Joffre že slaven mož. Francija je videla v njem svojega velikega ge-nerala, maščevalca Sedana, moža, ki je prema-gal pol stoletja nepremagljive Nemce — tik pred Parizom. Njegovo ime se je zasvetilo na obzorju vsega sveta in seglo celo preko strel-skih jarkov. Kljub slavi velikega Hindenburga, ki je prav tiste dni prodrla v srce zadnjega Nemca, je marsikateri nemški častnik na tistem priznaval Joffru primat v komaj pričetni svetov-ni vojni. Takrat še nihče ni poznal napak nemš-kega vojnega načrta in niso se še pojavila na-sprotstva v ocenjevanju marnske bitke, ki sta jo izvojevala Joffre in general Gallieni. Sele po letih so spoznali: Joffre je bil pravi zmago-valet.

Minila so leta in šli so preko njega. Sledili so mu Nivelle Petain, končno Foch, toda Jof-fre je ostal simbol vojaške sreče ob najtežji uri francoske zgodovine v preteklem desetletju.

Joffreova vojaška kariera.

Joffre se je rodil 12. januarja 1852. leta v Ri-vesaltesu v vzhodnih Pirenejih, kot sin sodarja. Družina je bila velika. Študiraj le v kolegiju v Perpignanu, nato je prišel na Ecole polytechni-que v Parizu, na kateri vzgajajo francoske ar-tiljerijske in pionijske častnike. Ko je l. 1870. izbruhnila vojna z Nemčijo, je bil ravno v dru-gem letniku. Imenovali so ga takoj za podpo-ročnika in ga prideli k artiljeriji oblegane prestolice. Postal je celo poveljnik bataljona. Po vojni se je vrnil na politehniko, da dovrši prekinjene študije. Pozneje je stopil kot častnik v armado ter se posvetil delu v kolonijah. Le-ta 1885. je bil na Formozi, nato v Tonkingu in v Sudanu. Ko so vstaki Tuaregi leta 1894. bli-zu Timbukta oblegali neki francoski oddelek, so Joffra odposlali za rešilno ekspedicijo ogro-ženim tovaršem na pomoč. To svojo misijo je opravil s popolnim uspehom. Za nekaj let se je nato vrnil v domovino in kot polkovnik po-veljeval petemu genijskemu polku v Versaillesu. Tik pred koncem preteklega stoletja pa se je vrnil na Madagaskar. A takrat je ostal v ko-lonijah le dve leti. Leta 1901. so ga imenovali za brigadnega generala in takoj nato za povelj-nika artiljerijske brigade v Vincennesu. In končno še za genijskega ravnatelja pri vojnem ministrstvu. Leta 1905. je postal divizijski ge-neral in poveljnik divizije v Lille-u. Kmalu so ga premestili v Pariz, kjer je poveljeval VI. di-viziji. Leta 1908. je bil imenovan za poveljnika drugega armadnega zbora v Amiens-u, dve le-ti nato za člana višjega vojnega sveta, in konč-no leto kasneje za šefa generalnega štaba ter za vrhovnega poveljnika francoske vojske v slu-čaju vojne.

Zmaga na Marni.

V takšnem položaju je Joffra našlo l. 1914., ko je izbruhnil vulkan svetovne vojne. Dne 7. avgusta je odpotoval na fronto. Prve bitke so bile brezuspešne. Drugače tudi ni bilo mogo-če, če se upošteva silna naglica francoskih pri-prav in zaporedni udarci nemške armade. Bi-lo je treba z vsemi silami zadržati sovražno in-vazijo, obenem pa konsolidirati francosko voj-sko tik za fronto ter jo zvezati z nastajajočo angleško fronto, ki se je razvijala proti Rokav-skemu prelivu. Spričo bitke pri Charleroi je vse kazalo, da ne bo mogoče zadržati sovražne-ga pohoda in francoska vlada se je že priprav-ljala, da se preseli iz Pariza v Bordeaux. Fran-coska vojska se je morala umakniti do Marne.

nemškega glavnega štab generala von Molt-keja. »Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da je bil maršal Joffre največji izmed nemških sovražnikov, ki je rešil zaveznike iz težkega položaja, v katerem so se naha-jali v začetku svetovne vojne. List naglaš-a, da maršal Joffre ni bil vojaški genij, tem-več da je dosegel svoj uspeh z ljubeznijo do svoje domovine in z modrostjo in pre-vidnostjo, s katero je vodil zavezniške ar-made.

Nihče ni več videl možnosti, da bi človeška si-la francoske vojske, ki se je umikala že tri tedne, mogla najti energije, da se obrne in po-stavi po robu zasledovalcu, poblazenemu zara-di zaporednih zmag.

Toda to se je zgodilo. V prvih dneh septem-bra leta 1914. se je razvila bitka na Marni, ki se je končala s popolno zmago Joffrovih voj-ska in ki je bila odločilnega pomena za vso vojno. Joffre je tiste dni izdal svoj veliki ukaz o protinapadu, v katerem je pozval slednjega moža, da se bori na svojem mestu do zadnje kaplje krvi.

General Gallieni, vojaški poveljnik Pariza, pa je z druge strani pripravil svoj nič manj geni-alni načrt velike protiofenzive naravnost proti sovražnemu centru. Moralna sila francoske vojs-ke se je dvignila ob prvih uspehih. Nemške čete pod poveljstvom generala Klucka, ki bi bil moral zaobiti Pariz, so se morale udati silnemu navalu francoske vojske, med tem pa je propadel nemški center, ki je bil poslal del svoje sile na pomoč Hindenburgu v vzhodni Prusiji. To so bili najbolj dramatični momenti svetovne vojne. Odločila je usoda svetovne vo-jne. Sile so se izenačile in pozicije so ostale sko-raj neizpremenjene vsa nadaljna leta. Po bitki na Marni so se nemške vojske immobilizirale v svojih jarkih. Joffreu je preostala le še na-loga, da zgradi prav tako trden »zid človeških teles« vzporedno ob sovražnikovih postojan-kah. Ustvaril je ta »človeški zid«, kakor ga je on sam kot prvi imenoval.

Maršal Francije.

Sledile so sicer v naslednjih dveh letih še velike bitke, deloma na inicijativno vrhovnega zavezniškega vojnega sveta, toda položaji so ostali prej ko slej neizpremenjeni, kljub vsem žrtvam in naporom. In mase, ki so jih napori vojne spravile ob tla, so zamrmrale. Joffra, slavnega zmagovalca in maščevalca, so preme-stili. Bilo je mesec decembra let 1916., po strašni tromesečni bitki ob Sommi. Vrhovno povelj-ništvo vojske so izročili generalu Nivelleu, nje-ga samega pa so imenovali za tehničnega sve-tovalca vojnega sveta. Tedaj je tudi prevzel predsedstvo vrhovnega vojnega sveta velike an-tante. Izkazali so mu najvišje časti. Dne 26. de-cembra tistega leta je bil imenovan za marša-la Francije. Prvikrat, odkar obstoja tretja re-publika, je dosegel general tako odlikovanje. Odlej se maršal Joffre ni več direktno udeležal vojnih akcij.

Pač so ga spomlad l. 1917. poslali v Zdru-žene države s posebno misijo, ki mu je tudi uspela: z vojaškimi zastopniki Združenih drž-av je sklenil vojaško konvencijo. Zadrnč se je pokazal maršal Joffre na čelu svojih armad 14. julija 1919 ob veliki paradi v Parizu. Nato je še po naročilu vlade koncem leta 1919 potoval v Španijo in naslednjega leta v Romunijo, od-tlej se je odtegnil javnemu delovanju in preži-vel svoja zadnja leta v Parizu v miru in po-čitku.

Joffre je bil le vojak, in je čutil, da je s končno zmago zaveznikov dopolnil svojo dolž-nost. Posvetil se je svojim spominom in še pred kratkim objavil svojo knjigo, v kateri je razčistil tudi nasprotstva, ki so nastala med njim in Poincarejem. In neke v svoji knjigi, ko odgovarja Poincareju, pravi: »Zgodovina? Ne piše je Poincare: marveč narod. In ta na-rod se ne moti. To čutim, to vem.«

Kmalu potem je zbolel. Ni hotel, da bi svet izvedel za njegov težki zdravstveni položaj. Še-

le pred nekaj dnevi, ko so mu morali zdravni-ki operirati nogo in jo amputirati, je izbruhnila vest o njegovi bolezn. Z vsilo na dan. Ves svet se je razburil. Dolgo, vztrajno se je maršal boril s smrtjo, prav kakor s sovražnikom 4-sti dve leti po bitki na Marni.

In sedaj je umrl v 79. letu svojega življe-nja.

Umrl je maršal Francije, veliki zmagovalca v svetovni vojni.

Slava spominu zmagovalca

Zmagovalca v veliki marnski bitki je na-stopil svojo zadnjo pot. Vojskovodja, ki je kot prvi ne samo ustavil zmagovito nemško prodiranje, temveč tudi kot prvi priza-dejal nemški armadi tako težak poraz, da se ni od njega nikdar več opomogla. V marnski bitki se je razrušil načrt nemškega generalnega štaba in z njo je bil izvršen oni preobrat, ki je na vse zadnje prisilil Nemce, da so položili orožje. Ko je bila ve-lika marnska zmaga izvojevana, se še ni videl ves njen dalekosežen pomen. Toda čim dalje je trajala vojna, tem jasnejše je postajalo, da je marnska bitka bila prva velika odločitev v svetovni vojni in vse poz-nejše analize dogodkov v svetovni vojni so se vedno ustavile na marnski bitki, ki je bila začetek preobrata v svetovni vojni. Marnsko bitko pa je izvojeval maršal Jof-fre in v tem je njegov trajen historični p men in z marnsko bitko je vstopil Joffre v svetovno zgodovino. Obenem pa se je uvrstil med one največje vojskovodje člo-veštva, med one velikane, ki so direktno uplivali na razvoj življenja narodov. Iz ne-gativne perspektive se še jasneje vidi ve-likanska zasluga marnskega zmagovalca. Če ne bi bilo marnske zmage, če bi tudi ob Marni zmagali Nemci, potem bi se uresni-čil nemški načrt, padel bi Pariz in vojna bi se končala po diktatu Berlina. Niti med vojno niso nemški nacionalisti prikrivali, kaj naj bi ta zmaga pomenila. V vsej Ev-ropi bi vladala samo ena volja, volja naj-brezobzirnejšega junkerskega militarizma. 7. stoletje bi bil zaustavljen ves razvoj ev-ropskega ljudstva, ki bi se moralo skozi več generacij boriti samo proti prepotenci zmagovalca. Danes, ko se tako mnogo go-vori o nasilju Versajskega miru, je dobro, če se enkrat tudi omeni ta negativno per-spektiva in pokaže, kako vse drugače na-silen bi bil mir, ki bi ga diktiral železni nemški militarizem.

Mi, ki smo živeli nekoč v Avstro-Ogrski, vemo to še posebno dobro. Od leta 1848

dalje, pa še preje od Napoleonovih vojsk, se je vedno ponavljala ena in ista resnica. Kakor hitro je zmagovala habsburško orožje, takoj so bile tudi okrnjene pravice avstrijskih narodov. In kakor hitro je bilo poraženo avstrijsko orožje, že so tudi bile povečane svobode avstrijskih državljanov. A prav tako je bilo s pravici avstrijskih narodov. Vsak poraz avstrijskega orožja je dvignil nemške narode v Avstro-Ogrski, vsaka zmaga Avstrije pa je bila poraz za avstrijske nemške narode. Še veliko bolj pa se je to videlo za časa svetovne vojne.

Nemški fanatizem je ob izbruhu svetovne vojne naravnost zadivjal in ječe so se pričele polniti z našimi ljudmi. Ko pa je prišel galski poraz, ko je prišla divna srbska zmaga in ko so se koplile težave, tedaj se je pričelo tudi svobodnejše življenje za nemške narode v Avstro-Ogrski.

Prva zarja tega novega svobodnega življenja pa je bila marnska bitka. Vera v nepremagljivost nemške armade je padla, vera v eksaktnost nemškega načrta je izgubila in nov pogum je objel vse slovanske narode, da je blizu dan svobode. In ta pogum je vtilil slovanskim narodom zmagovalca Joffre. Zato pa je njegovo ime neizbrisno zapisano v srcih slovanskih narodov, zato je Joffrova smrt za vse slovanske narode enako silen udarec ko za francoskega.

S prav posebno tugo pa stoji ob grobu velikega francoskega zmagovalca jugoslovanski narod, ki je dolžan maršalu Joffru še posebno zahvalo. Kajti maršal Joffre je bil tisti, ki je rešil kljub vsem ugovorom drugih zaveznikov solunsko fronto, ki je bila izhodišče našega osvobođenja. In maršal Joffre je bil tisti, ki je bil vedno odkrit prijatelj našega naroda in v dokaz tega svojega prijateljstva kmalu po osvobođenju pohitel v Beograd. Velikega prijatelja je izgubil v Joffru jugoslovanski narod in zato je njegova žalost tem iskrenjša.

Zato pa je tem večja njegova odločnost, da ohrani v največji popolnosti zavezništvo z velikim in plemenitim francoskim narodom. Smrt velikega maršala je še bolj zblížala Francijo in Jugoslavijo, ker se z njo obnavljajo vsi oni veliki in lepi spomini na dobo težkih in zmagovitih skupnih borb.

Ko se klanja jugoslovanski narod spominu velikega vojskovodje in ko se z občudovanjem spominja izrednih sposobnosti tega značajnega in plemenitega moža, izreka jugoslovanski narod svoje najiskrenje sožalje velikemu francoskemu narodu, s katerim ga veže danes ista bol in ista žalost.

Obenem pa tudi svečano prisega, da bo v spomin na velikega maršala še večjo vnemo delal na utrditvi francosko-jugoslovanskega prijateljstva, ki je in ostane osnova vse jugoslovanske politike.

Večna slava spominu velikega maršala Joffra!

Italijanski »odgovor« na angleški apel v prid političnim preganjancem

Rim, 3. januarja. AA. Poluslužbena radio-postaja odbija obožbo in apel, ki so ga poslali italijanski vladi angleški državljani. Apel je izšel v angleških listih in pravi o njem rimska agencija, da je popolnoma nepotreben, tendenciozen in da bi bil lahko izostal. Poluslužbena opravila pravi, da so se posebnega sodišča javne, da obtožence lahko branijo poljubno izbrani odvetniki, da obtožbo utemeljuje visoki sodni uradnik redne magistrature in da je postopek zakonit.

Fašistovsko nasilje

Gorica, 3. januarja. v. V Cerknem nad Gorico so fašisti prijeli kmetskega fanta Eržena, brata idrijskega kaplana. Nič hudega slutečega mladca nato z avtom odpeljali dobre 3 km iz trga in ga tam do krvi pretepali. V mnenju, da nesrečnik gotovo izdihne, so pustili Eržena v cestnem jarku, sami pa so se odpeljali nazaj v trg. Mimoideči ljudje pa so pobitega fanta našli, mu nudili prvo pomoč in ga tako rešili gotove smrti.

Po Vipavskem in po Banjski planoti krožijo med ljudmi nepotrjene govorice, da je učitelj Sottosantija v Vrhpolju pri Vipavi iz zasebnih sporov ubil svojega brata, italijanskega finančnega stražnika Rastellija v Koprivšču pa da sta iz maščevalnosti ustrelila dva fašista.

Eksplodizija na hodniku banke uprave v Zagrebu

Zagreb, 3. januarja. AA. Danes ob 14. se je v pritičenem hodniku banke uprave v Zagrebu pripetila eksplozija, ki je poškodovala nekaj vrat in razbila več oken. Razen te gmojne škode ni bilo žrtv. — Ker je bil danes v banki upravi sprejemni dan za občinstvo, sodijo, da je razstrelivo v obliki majhnega zavojčka prinesla neka oseba na hodnik in ga tam pustila.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 3. januarja. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Južno vreme bo trajalo še naprej, pretežno močno oblačno. V Južnih Alpah nagujenje k padavinam, temperatura okrog ničle.

„Jugoslavija želi mir brez vsake zahrbtne misli“

Izjava Nj. Vel. našega kralja dopisniku „Petit Parisien“ - Jugoslavija je prežeta z voljo po miru in po napredku - Neomajna hvaležnost vladarja in naroda napram Franciji

Pariz, 3. januarja. AA. Posebni dopisnik »Petit Parisien«, ki je prehodil Balkan, opisuje kralja Karola, kralja Borisa in kralja Aleksandra. O Nj. Vel. kralju Aleksandru pravi, da stremi vladar Jugoslavije zlasti za tem, da ohrani edinstvo države in naroda, kar mu je najdragocenejše. Dopisnik je imel priliko biti v Beogradu sprejet od Nj. Vel. kralja Aleksandra, pri čemer je dobil od njega tele informacije:

Jugoslavija, in jaz smem govoriti v njenem imenu, je prežeta z dvojno voljo: z voljo po miru in z voljo po napredku. Mi želimo miru z vsemi svojimi sosedi brez vsake zahrbtne misli in bi hoteli dan za

dnem izboljševati svoje mednarodne odnose. Glede notranjega napredka smem reči, da mi ta napredek želimo s prav toliko volje kakor želimo tudi zunanji napredek, na čemer tudi delamo. Ali ste videli Beograd in sijajne uspehe, ki smo jih dosegli? Čez Donavo in Savo se grade mostovi, zemlja se osušava in grade se pristanišča. Naša prestolnica, ki je bila nekoč samo siromašna turška vas, leta 1918 pa kup ruševin, je ponovno vstala in predstavlja simbol našega poleta v napredek in simbol energije za delo, ki preveva ves narod.

Po kratkem premolku je kralj ganjen vstal in rekel: Ali bi zabeležili, da jaz ni-

kdar ne pozabim, da se imamo za ono, kar je danes naša domovina, zahvaliti neomajnemu prijatelju Franciji, ki je bila od prvega dne vojne zvesta zaveznica Srbiji. Da ne bom pozabil hvaležnosti Franciji, katere poglavarji so me tako prisrčno sprejeli, in g. Poincaréju, ki mi tako iskreno želim okrevanja. Zapišite, da sem bil srečen, ko sem mogel na kraju, ki je bila prej turška trdnjava, odkriti spomenik slave vaši republiki, in to odkritje je odjeknilo v vseh naših srcih. Moj mali sin princ Peter je ponosen kakor sem ponosen tudi jaz, da je s sedmimi leti dobil veliki križ Legije časti.

Grški ministrski predsednik na Dunaju

Svečan sprejem na kolodvoru — V imenu vlade ga je pozdravil dr. Schober

Dunaj, 3. januarja. d. Grški ministrski predsednik Venizelos je danes opoldne s svojo soprogo došel na Dunaj, kjer so ga na severnem kolodvoru oficijelno sprejeli. V prejšnji dvorni čakalnici, ki je bila s cvetjem okrašena, so se zbrali k sprejemu med drugim podkancelar in zunanji minister dr. Schober, glavni tajnik za zunanje zadeve Peter, v zastopstvu zveznega predsednika pisarniški ravnatelj Löwenthal, soproga grškega poslanika na Dunaju Mme Sactouris, dalje osebe grškega poslanstva, vodja policijskega ravnateljstva dr. Brandl in drugi.

Ministrski predsednik Venizelos je stopil iz salonskega vagona z grškim poslanikom na Dunaju, ki mu je bil šel nasproti, in z avstrijskih legacijskih tajnikov Jordanom. Pri izstopu je Venizelosu prisrčno pozdravil dr. Schober. Govoril je francosko in je

izrekel dobrodošlico grškemu predsedniku vlade v Avstriji.

Venizelos se je zahvalil za pozdrav ter je v svojih prvih besedah izrazil nado, da bo njegov poset na Dunaju pripomogel, da postanejo odnosi med obema narodoma še prisrčnejši. On dela v resnici le miroljubne posete. Soproga grškega poslanika je izročila Venizelosovi soprogi krasen šopek cvetja iz belih in rdečih rož z modrobelim trakom. Grška kolonija je priredila Venizelosu viharne ovacije.

Venizelos je nato odšel v hotel Imperial, kjer se nastani za svojega bivanja. Po kratkem času je Venizelos posetil zveznega kancelarja dr. Enderja, podkancelarja dr. Schobra in zveznega predsednika Miklasa. Zvezni predsednik je izročil grškemu ministrskemu predsedniku veliki častni znak za zasluge za avstrijsko republiko.

Krvavi izgredi in spopadi v Porurju

Policija rabi strelno orožje — Ena oseba mrtva, več težko in lažje ranjenih — Spopadi med stavkajočimi in nestavkajočimi delavci

Essen, 3. januarja. d. Položaj stavkanja v Porurju se napram včeraj ni kaj prida spremenil. Da bi divje stavke kaj ponehale, se še ni dalo spoznat. V ozemljih rudniškega revirja Moers in Hambori, kjer so največ stavkali, se je število stavkajočih še za nekaj zvišalo. Na raznih mestih je došlo do spopadov, ker komunistična stavkovna centrala razvija silno agitacijo. Posebno močna je agitacija v okolici Repele, kjer je prišlo do spopadov med policijo in med množico. Policija je morala v silobranu uporabiti strelno orožje, pri čemer je bil zadet neudeleženi železniški čuvaj, ki je na poti v bolnico umrl. Težje ali lažje ranjenih je

bilo še 6 drugih oseb. V okolici rova Rheinbaben je množica na policijo metala kamenje in streljalo, tako da je bila policija prisiljena tudi sama streljati, pri čemer sta bili dve civilni osebi težko ranjeni.

Essen, 3. januarja. d. Pri rovu Neumühl je bilo pri spopadu med delavci in policijo v stavkajočimi delavci več oseb ranjenih. V rovu Wilhelm je moglo delovno moštvo iti na delo v jamo le ob močni zaščiti policije. Pri rovu Zollverein je morala policija v gasilstvo posredovati. Tudi pri rovu Joahim je prišlo do kaljenja miru. Tam so napadli s kamenjem in je bilo treba priklicati ojačenje.

Važna pogajanja med Francijo in Anglijo

Veliko francosko posojilo angleški industriji — Angleško-francoska finančna antanta — Možnost sodelovanja Nemčije

Pariz, 3. januarja. AA. V političnih krogih so izzvala veliko zanimanje trdovratne vesti, da se vrše med francoskimi in angleškimi finančnimi strokovnjaki pogajanja za veliko francosko posojilo angleški industriji. Posojilo bi dala Francoska banka z garancijo Angleške banke. Politični krogi naglašajo, da bi pomenjalo to posojilo francosko-angleško gospodarsko zblížanje, ki bi bilo ogromnega pomena za svetovni in gospodarski položaj ter bi gospodarsko sodelovanje Anglije in Francije tudi politično izpremenilo sedanje stanje v Evropi. Politični krogi naglašajo, da je na

zadnji seji razorožitvene komisije angleški delegat nenadoma sprejel francosko tezo in da ni izključeno, da je bil ta čin angleškega delegata posledica gospodarskega sporazuma med Anglijo in Francijo. Če francoski listi so pred kratkim pisali o možnostih angleško-francoske finančne antante ter poudarili, da je Francija pripravljena sodelovati za gospodarsko obnovo Evrope. Listi naglašajo, da obstoja upanje, da b sodelovala pri tej akciji tudi Nemčija, in da se bo to sodelovanje udeležilo tudi v Zenevi.

Boj za film »Na zapadu nič novega« v Avstriji

Na Dunaju so predstave dovoljene — Narodni socialisti pripravljajo izgrede, da izsilijo prepoved filma

Dunaj, 3. januarja. d. Boj za Remarquejev film »Na zapadu nič novega« se od dne do dne poostrejuje. Kakor znano, zvezna vlada filma sicer ni prepovedala, ker spada zadeva v pristojnost deželnih vlad, pač pa je priporočala deželnim vladam, naj film prepovedo. Kot prva je sledila temu priporočilu zvezne vlade voralberška vlada in je film za Vorarlberg prepovedala. Danes je policijsko ravnateljstvo v Lincu na podlagi nekega odloka gornje-avstrijske deželne vlade prepovedalo za danes namravano predvajanje filma pred povabljenimi gosti. Prepoved je policija utemeljevala s tem, da so bile k predstavi povabljene tudi osebe, ki niso časnikarji in tudi nimajo nobenega javnega značaja. Prireditelj predstave so vložili pritožbo proti prepovedi.

Dunaj, 3. januarja. d. Na Dunaju sta se do sedaj vršili dve novinarski predstavi Remarquejevega filma. Za danes je bila napovedana tretja predstava za povabljenе goste. Nemški narodni socialisti so v oko-

lici Apolonovega gledališča, kjer naj bi se film predvajal, sklicali tri demonstracijska zborovanja. Oni hočejo izzvati izgrede, da prisilijo policijsko ravnateljstvo k prepovedi predvajanja Remarquejevega filma. Ni znano, kako bo dunajsko policijsko ravnateljstvo na to reagiralo. Do sedaj je odredilo za zgodnje večerne ure obsežne varnostne ukrepe v okolici Apolonovega gledališča.

Umor sovjetskega kurirja

Varšava, 3. januarja. AA. Po poročilu iz Varne je bil na mali železniški postaji v bližini poljske meje umorjen sovjetski diplomatski kurir. Potoval je iz Moskve v Varšavo. Kurirja je ubil agent Čeke. Kurirja so osumili, da je hotel odnesti v inozemstvo važne politične listine.

Velika železniška nesreča v Angliji

London, 3. januarja. AA. Opoldanski ekspres na progi Edinbourg—London je skočil pri postaji Carlisle iz tira. Ubite so bile štiri osebe ter 12 ranjenih.

Slava osrednje matice vojnih sirot

Beograd, 3. januarja. AA. Pod visokim pokroviteljstvom Nj. kraljevskega visočanstva prestolonaslednika Petra proslavi Osrednja matica vojnih sirot jutri 4. t. m. svojo slavo v društvenem domu v Beogradu. Danes dopoldne je priredila uprava Matice v Vaznesenski cerkvi svečano spominsko slavo vsem svojim, v vojni padlim članom.

Brat japonskega cesarja v Beogradu

Beograd, 3. januarja. I. Danes ob 10'38 sta prišla iz Italije v Beograd japonski princ Takamatsu in njegova soproga Kikuko. Spremljala ju je suita 12 oseb, poslanik Fuita in častni japonski konzul g. Milutin Stanojević, ki je sprejel princa na naši meji.

Na postaji so visoke goste sprejeli Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga z dvorskimi damami, nadalje minister dvora Jevtić, prometni minister Radivojević in drugi. Po predstavitvah je dvorna dama g. Lozanić izročila princesi Kikuko krasen šopek rdečih cvetlic, nakar so se odpeljali z avtomobilom v hotel »Srpski kralj«, kjer so gostom rezervirali apartament. Visoki gostje ostanejo v Beogradu dva dni, nakar bodo nadaljevali svojo turnejo.

Beograd, 3. jan. (I) Japonskemu princu Takamatsu-ju in princesi Ikuko na čast je Nj. Vel. kralj v dvorcu na Dedinju nočjo priredil gostijo, kjer so bili med drugimi navzoči predsednik vlade Živković, zunanji ministri Marin-ković in minister dvora Jevtić. Jutri dopoldne poseti princ Takamatsu s spremstvom Avalo in Oplenac. Zvečer pa priredi knez Pavle večerjo na dvoru. Poputiranjem ob 11. japonski gostje zapuste Beograd.

Nove določbe o samoupravnih cestah

Beograd, 3. januarja. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za gradnje in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal in proglasil zakon o izpremembah in dopolnitvah k zakonu o samoupravnih cestah z dne 8. maja 1929. z novimi izpremembami in dopolnitvami dne 5. septembra 1929. in 30. maja 1930.

§ 1. — § 12. se izpremeni in se glasi: Glavno pravico trase za izvršitev novih popravil obstoječih cest in elementov za izdelavo načrtov odobrava za banovinske ceste prvega reda minister za gradnje, za banovinske ceste drugega reda in za občinske ceste pa ban. — § 2. Poslednji odstavek § 38 se izpremeni in se glasi: Obvezanci, ki so pozvani na delo in njihovi namestniki niso podvrženi zakonu o zavarovanju delavcev. — § 3. Na koncu § 40 pride nov odstavek, ki se glasi: To delo lahko obvezanci osebno odpravijo, plačajo ali pa dajo v delo posebnemu namestniku v zmislu čl. 38 tega zakona. Osebno delo je dovoljeno tudi osebam do 60. leta, nadomeščanje pa osebam iste hiše in do izpolnjenega 16. leta. — § 4. V petem odstavku § 67 stopi na mesto besed »pristojna banska uprava« minister za gradnje. — § 5. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih novinah«. Tisti dan izgube veljavo vsi zakoni, uredbi in predpisi, ki nasprotujejo odredbam tega zakona.

Dva ameriška letalca na poletu preko Atlantskega oceana

Newyork, 3. januarja. d. Tovorno letalo »Tradewind« je davi ob 5.50 pod vodstvom letalke Beryl Hart-ove in letalskega poročnika Mac Laren startalo za polet v Pariz. Letalo bo letelo v etapah čez Bermude in čez Azore.

Lavina zasula smučarje

Tri človeške žrtve

Basel, 3. januarja. d. V kantonu Glarusu je plaz zasul 13 smučarjev. 10 se jih je rešilo, 3 pa so mrtvi, in sicer berlinski zdravnik dr. Cläre, 28letna gđ. Gelphe iz Berlina in 22letna Elza Klethner iz Gladbacha.

Samomor gledališkega biljeterja

Ljubljana, 3. januarja. Danes popoldne med 13. in 18. uro se je na svojem stanovanju v Karadžićeve ulici št. 12 v spalni sobi ob peči obesil biljeter ljubljanskega dramskega gledališča Cilenšek Ivan. Bil je invalid in star 53 let. Ob 18. uri se je vrnila domov njegova žena, ki je svojega moža našla že mrtvega. Obvestili so policijo, ki je ugotovila dejanski položaj.

Bržkone si je Cilenšek, ki je živel v najbolj skromnih razmerah, vzel življenje v hipu obupa in zmedenosti.

Občni zbor društva učiteljic

Dne 30. m. m. se je vršil v Ljubljani, v šoli pri Sv. Jakobu redni občni zbor Društva učiteljic v Ljubljani. Zbor je bil izredno dobro obiskan; udeležile so se ga zastopnice iz Maribora, Ptuj, Mežiške doline i. dr. Bilo je to prvič, da so bile zbrane učiteljice iz vse Dravske banovine.

Letošnji občni zbor Društva učiteljic je posebnega pomena, ker je združil obe dosednji društvi učiteljic, ljubljansko in mariborsko v eno samo organizacijo, kar beležimo z velikim zadoščenjem.

Pozdravljamo lep napredek te važne organizacije, ki se je zrcalil iz vseh poročil. Živahne debate so dokazovale zanimanje članic za svojo organizacijo; njihov lep nastop pa je dokazal, da imamo med učiteljicami lepo število res zmožnih žensk, ki bodo lahko mnogo koristile svoji organizaciji in svojemu narodu. Mnoge izmed njih so se izkazale kot sijajne govornice, tako da lahko upamo, da bomo Slovenke v tem oziru kmalu dosegle naše sestre Srbkinje in Hrvatice, ki slove kot izvrstne govornice. Nastop nekaterih je naravnost iznenadil.

S posebnim priznanjem moramo omeniti gđc. Angelo Vodetovo, ki je kot predsednica organizacije dokazala tolike zmožnosti, vsestranskega znanja in stvarnosti, da si boljše predsednice ne bi mogli misliti. Gđc. predsednica je na zborovanju zelo stvarno utemeljevala obstoj društva. Poudarila je, da je glavni namen društva, da je žensko društvo. Za splošne stanovske koristi se zavzema Udruženje (UJU); praksa je pa čestokrat dokazala, da se mora za specialno ženske potrebe zavzemati le žena sama.

Sprejetih je bilo nekaj novih predlogov, tičočih se strokovnih in stanovskih zadev. — Izvoljen je bil na novo ves dosednji odbor.

Popoldne se je vršil v Emoni prisrčen prijateljski sestanek.

Ženska higijena v starih časih

Čitali smo nekje, da bi niti najlepše ženske iz starih časov danes ne veljale za lepote in da bi ne mogle zadovoljiti s svojo zunanostjo niti okusu najpovprečnejšega današnjega moškega. In to vsled silno primitivne higijene, ki je vladala še pred dvesto leti. Naši predniki so imeli čudne pojme o lepoti in kulturi telesa. Mislimo, da je lepota nekaj, kar ima precej trajno vrednost in slika v resnici lepe žene, naj bo iz katerekoli dobe, nas lahko očara, kakor slika sodobne krasotice. Na maskeradah imamo priliko opaziti, da se dobe vedno nekateri tipi žen, katerim mnogo lepše pristojata obleka iz enega ali drugega iz prejšnjih stoletij, nego sodobna moda.

O nekdanji higijeni žene nam pa poroča sodobni kronist to-le:

Ko se je pripravljala dama na zabavo, se je začela pripravljati po več dni prej. Frizerjev je bilo malo in vsaka je hotela, da jo počese najodličnejši med njimi. Najodličnejše dame so prišle najzadnje na vrsto, potem pa po redu: nekatere so se morale pustiti počesati za slavnostni dan že 4—5 dni prej. Naravno je bilo, da dama ves ta čas ni legla, ampak le malo zadremala v naslonjaču z glavo pokonci, da ne pokvari umetne frizure, ki je bila do pol metra visoka, okrašena z umetnimi cveticami, travki in raznim bliščecim lišpom ter je včasih predstavljala kaj čudne reči: ladjo, trdnjavo itd. Ves ta čas se doma, seveda, ni umivala.

Perilo so nosile takrat ženske zelo dolgo, se sploh ni čistilo in pralo. Redke so bile žene, ki so vsaj površno skrbele za snago svojega telesa. Posode, iz katerih so se prale, so po navadi stale na stojalih, ki so bila vsa prevlečena in bogato drapirana z damastom in drugimi dragocenimi tkaninami, na katere ni smela pasti kapljica vode. Bili so sploh mnenja, da voda in milo škodujeta koži. Umazanost so skrivale s pudrom in mazili. Naravno je, da so igrale v tistih časih bolhe in slične domače živalice precejšnjo vlogo. Tako pripovedujejo, da so za časa ruske carice Katarine II. dame na

dvornih plesih nosile na prsih skrito pod žipkami in trakovi — pripravo za lov bolh! — Kopanje ženske je pomenilo že malo svečanost v hiši. Pri najodličnejših se je morda vršilo trikrat v letu!

Nega zob je bila popoloma nepoznana, ust si ni umivala nobena; umevno, da niso jim bila usta baš dišča. Neprijetne duhove so skušale odstraniti z raznimi dišavami, toda ni se jim vedno posrečilo. Zato so jih možiki takrat le neradi poljubovali.

Domače življenje je bilo vseskozi nehigijensko. Sprejemali so navadno v spalnicah, porodu otroka je pa prisostvovalo veliko število ljudi: domačinov, znancev in prijateljev, ne le žensk, ampak tudi moških. V tem oziru niso tvorile izjeme niti vladarske hiše.

Enkrat mesečno so žene menjale srajco in celo nogavice. Po noči so oblačile spalno srajco na dnevno (kar je v Egiptu še dandanes običaj v najboljših slojih). Zrak in svetloba sta veljala za zdravju škodljiva.

Vse to posnemamo iz spisov sodobnih kronistov o higijeni žene. Res se nam morajo smilili tedanji možiki, ki so imeli take nemarne družice. Edina sreča je bila zanje to, da sami niso bili nič manj nemarni. Gotovo se sami niso umivali bolj pogosto nego njihove dame; če upoštevamo potem še vse tiste lepe duhove, ki so jih brez dvoma imeli na sebi: po vinu, tobaku, čebuli, potu od dolgih ječ, po konjskih hlevih itd., menda tudi tedanje dame niso mogle biti preveč navdušene za poljubljanje.

Pa so se le pisali tedaj najnežnejši romani in težko nam je verjeti, da se niso tudi doživljali.

Damske zimske plače

s kožuhovino ali brez od 290 Din, otroške v vseh velikostih od 160 Din naprej v veliki izbiri priporočam
F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
332 Oglejte si blago in cene v naših izložbah!

Žene porotniki

Zjednjene države upeljejo z novim letom ženske porotnike, potem ko so se volilci izjavili za izpremembo zakonov, tičočih se porotne službe. Od porotne službe bodo oproščene žene, ki pričakujejo otroka ali ki morajo skrbeti za stare in bolnike ter v slučaju bolezni. Učiteljice so oproščene za dobo pouka. Nova palača kriminalnega sodišča v Chicagu je že prirejena tako, da ženski porotniki prenočijo v njej.

Rusija izvažajo ženske kite

Sovjetski tisk poroča iz Uralskih pokrajin, da je neki komunistični mogotec izdal ukaz, da si morajo vse žene odrezati kite, zato da se poveča izvoz surovin iz sovjetske unije. Odrezane ženske kite naj se pomešajo s konjsko žimo in prašičji ščetinami — tako se glasi ukaz!

Stoletna voditeljica delavstva

V Silverspringu v Zjedninjenih državah je umrla nad 100 let stara Mrs. Mary Jones. Nad 60 let je bila ena izmed najbolj navdušenih boriteljic za pravice rudarjev in voditeljica rudarskih zadrug. »Mati Jonec«, kakor so jo imenovali, je bila hčerka nekega irskega priseljence. Ko je izgubila moža in štiri otroke za časa neke nalezljive bolezni, se je popolnoma posvetila delavskemu gibanju, kjer je kmalu zasledila vodilno mesto. Zaslovela je v l. 1914, ko je vodila množice proti Rockefellerjevemu rudokopu Colorado, potem ko so vojske čete streljale na ljudi in ubile 21 žen in otrok.

Statistika študentk

V Nemčiji je bilo l. 1911. 2515 študentk, v zadnjem zimskem semestru pa 19.275. S slušateljicami in hospitantkami vred se to število zviša na 21.997. Okrog 1000 študentk je iz inozemstva, vendar so to po veliki večini Nemke, bivaajoče v inozemstvu, posebno v Poljski. Veliko dijakinj prihaja v Nemčijo študirati iz Bolgarske, Amerike in Romunije. Tudi Avstrija in Švedska sta dobro zastopani. Sicer pa prihajajo celo iz Kitajske, Japonske, Turčije, Palestine, Ekuadorja in iz Peru. Največ tujk študira v Heidelbergu.

Razgled po ženskem svetu

Avstrija.

Pod naslovom »Žena in izid volitev« je sklical »Avstrijska ženska stranka« številne sestanke na Dunaju. Razprave so se vodile z živahno udeležbo članic in publike. Uspeh mlade stranke je, da so jo priznale skoro vse druge politične stranke. Vodje raznih skupin so se odzvali povabilu ter se priglasili kot govorniki na teh sestankih in so se takorekoč tudi izjavili za zahteve, ki jih stavi ženska stranka. K glavnim točkam stranke spada ta, da ne bo napadala nobene obstoječe stranke, marveč da hoče delovati sporazumno z vsemi. Dalje: razorožitev na znotraj in na zunaj. Sodelovanje pri vseh važnih dnevnih problemih, ne da bi pri tem zanemarjala specialne ženske zahteve. Tudi smatra ženska stranka za važno rešitev gospodarskih in političnih vprašanj. Med temi pravičnimi akcijami za znižanje cen, produktivno podpiranje brezposelnih, davčna reforma, volilna reforma, zakonska reforma, t. j. obvezna civilna poroka po vzoru zakonov, ki vladajo v severnih državah. Kot specialne ženske zahteve se bodo posebno povdarjale: praktična izvedba enakopravnosti obeh spolov z izenačbo v uradih, v drž. zakoniku, zakonito priznanje gospodinjstva dela kot poklic, kakortudi obvezno starostno in bolniško zavarovanje gospodinj, ureditev domovinske pravice zakonskih žen na mednarodni podlagi s tem, da se ji prizna pravica pridržati prejšnjo domovinsko pripadnost ali spremeniti jo na lastno željo. Izenačenje paragrafa 144 s tozadevnimi določbami v nemškem kazenskem pravu, državna zaščita mater in ne v zadnji vrsti se bo nujno zahtevala pripustitev večjega števila žen v Narodni svet in druge korporacije.

Turčija.

Turške žene so zmagale pri zadnjih občinskih volitvah na polni črti. Obe politični stranki nista izšli brez škode. Ljudska stranka je izgubila precej svojega upliva in mlada liberalna stranka precej svojih upov.

Toda z ozirom na to, da jim je bila dana pravica udeležiti se volitev, bi bile turške žene lahko dosegle mnogo več mest zase, ako bi bile znale izkoristiti situacijo. Zdaj imajo štiri ženske mestne svetovalce v Carigradu; izvoljene so bile kot članice v komisijo za higijeno in v komisijo za prosveto.

Kravate iz krzna — zadnja novost. Imitiran astrahan, krtovina, zajček itd. nam dajo materijal za te priljubljene kravate, ki se nosijo lahko na plaščih, kostimih, oblekah in bluzah, ki se to zimo zopet zelo nosijo.

Zgodovina kravate

Kravata je nekako kot podpis na toaleti, nekaka ležerna značka, ki da zunanosti poseben značaj. Mož brez kravate je kakor anonimno pismo: manjka mu osebnost, ker mu manjka pogum.

Bile so kravate, ki so uživale velik sloves, posebno med tistimi, ki so jih nosili romantiki tja do Paula Deschanela, kateri so jim posvečali izredno pozornost. Nasprotno so veliki možje, kakor Chatanbriand, Lamartine, Alfred de Vigny, Victor Hugo nosili zelo zanemarjene in slabo zvezane kravate. Neki humorist je nekdaj predlagal, naj bi se spisala zgodovina slavnih mož z ozirom na kravate, ki so jih nosili. Zelo mogoče je, da bi si, tako začrtani portreti, bili zelo podobni medseboj.

Kravata, čeravno je najznačilnejši del civilne obleke, je vendarle vojaškega izvora. Za časa Ludovika XIV. je dospel v Pariz neki hrvaški regiment. Defilirali je svečano po pariških ulicah ob zvokih trobent in ob ropotu bobnov. Vsi vojaki tega polka so imeli lepo zvezane okrog vratu nekeke robce iz bele ali črne svile, ki so jih Parižani takoj krstili za »cravates«. Čez par dni je triumfirala v Parizu moda »kravate«, ni bilo »boljšegac« moža, ki bi ne imel kravate.

Indijanka — idealna stenografka in strojepiska

Neki ameriški zavod je raziskoval, odkod prihajajo najboljše stenotipistke ter je dognal, da imajo Indijanke najlažjo roko in so najbolj ročne pri pisanju na stroj. So pa tudi zelo vztrajne in morejo pisati po celih 18 ur zaporedoma.

Dobrodelna pojedina

Več sto prebivalcev mesta Kalkute je pridilo o božiču večerjo, katere jedilni list ni izkazoval drugega nego grahovo juho, kruh, sir in vodo, za kar je moral vsakdo plačati štiri šilinge in pol. Za prebitek te večerje so pogostili v Londonu ravno tolikšno število revežev, toda z mnogo boljšo večerjo. Udeležniki večerje v Kalkuti so se obvezali, da tisti večer ne zavzijejo drugega; večerje sta se udeležila z mnogimi drugimi uglednimi gosti tudi sam guverner ter kalkutski škof.

POPRAVEK.

Slovenskim ženam.

V zadnji številki našega lista priobčeno izjavo ženskih organizacij »Ženskemu Svetu« spopolnjevamo v toliko, da dostavljamo še podpis Telesno-kulturnega društva »Athena« v Ljubljani, kateri je pomotoma izostal.

Gospodinjstvo

Kako se osvežijo stari orehi

Ako hočemo, da dobe stari orehi svoj prvotni okus, jih moramo vložiti v slano vodo ter pustiti, da se močijo v njej 5—6 dni. Sol odvzame starim orehom duh po taninu. Voda pa, ki prodira skozi lupino, povzroči, da se jedro napihne in postane mehko. Tudi kožica se da potem lepo olupiti od jedra in orehi zadobe svoj naravni okus.

Saje kot gnojilo.

Vsaka pametna vrtnarica bi morala zbirati saje ter posipati z njimi gredice, kjer je zasajena zelenjava ali cvetice. Trud, ki je zvezan s tem, se gotovo obilo poplača, ker bodo rastle cvetice bujnejše in trava lepše in sočnejše. Saje ne le pospešujejo rasto rastlinam, marveč tudi preganjajo žuželke. Znano je, kako dobro delujejo saje na rast čebule, pa tudi jagode rastejo bolje, ako se čez zimo posipljejo s sajami.

Kako zalivamo cvetlice po zimi.

V mrzlih dneh ni dobro zalivati cvetlic z vodo, ki smo jo ravnokar črpali iz vodnjaka ali iz vodovoda. Vodo moramo prej malo segreti, da je mlačna; zalivamo samo, kadar je zemlja v resnici suha.

Kako se najlepše ogrejemo.

Morda ni vsakemu znano enostavno sredstvo, kako se človek najprej segreje, vendar je to dobro znati, posebno ko je zima v deželi. Vsa umetnost obstoji v tem, da z zaprtimi usti globoko dihamo, dokler se ne ogrejemo, kar navadno ne traja dolgo. Globoko dihanje pospeši obtok krvi in ji dovaja sveži kisik. Kri se svobodno pretaka do konca žil in proizvaja na ta način večjo toploto. Tudi večje prehlajenje se lahko prepreči na ta način, ako takoj v začetku čestokrat globoko dihamo z zaprtimi usti.

Hrana za kokoši.

Po leti, ko se kokoši pasejo zunaj po dvorišču in po vrtu, ni treba, da jih toliko hranimo; zadostuje, da jim damo zrnja zvečer. Drugače je po zimi, ko si hrane ne morejo ničesar najti. Tedaj jih krmimo po trikrat na dan. Dvakrat dnevno jim damo zrnja in enkrat mehko hrano. Izmed zrnja je najboljši ječmen, za njim prideta pšenica in oves. Zrna ne mešamo skupaj, damo samo ene vrste vsakokrat, pač pa spreminjamo, tako da enkrat ječmen, drugič pšenico itd. Mehki hrani dodamo vedno malo ječmenovih otrobi. Najboljša mehka hrana je kuhan krompir (malo soljen), tudi kruh je zelo dober; namočimo ga v mlačni vodi ali tudi v mleku. Ta hrana mora biti mlečna. Dokler je le mogoče, dajemo kokošim opoldne tudi zelenjavo.

Pajca za divjatiino.

Zavri pol litra kisa in pol litra vode, v katero si dala lovorjev list, par listkov žajblja, rožmarina, timosa, nekoliko zrn popra, par borovih iglic, polovico glavičice zelene, koreninico peteršilja, par klinčkov, kosček sladke skorjice (cimeta) in na štiri dele razrežano čebulo. To ohladi ter izlij na divjatiino, katero si položila v zemljano ali porcelanasto posodo. Predno daš divjatiino v pajco, jo dobro operi, odstrani vse kožice in dlake, ki so jih šibre potisnile pod kožo. Divjatiino v pajci pokri in obteži pokrov ter postavi v temen in hladen prostor. Ko je južno vreme, je treba pajco vsaki dan prekuhati in hladno zlitii spet na meso. Ako hočeš divjatiino uporabiti že po 24. urah, jo moraš politi s toplo pajco. Mlade, mehke divjatiine pa ne stavimo za dolgo v pajco, marveč jo denemo v vročo pajco in jo pustimo samo tako dolgo, dokler se ohladi.

Zajčja pečenka.

Nareži prekajeno slanino v drobne, dolge rezine ter jo nabadaš v pajcano zajčje stegno in hrbet precej globoko z nožkom ali z iglo, ki se dobi nalašč v to svrhu. Zarumeni kosček sesekljane slanine, kateri dodaj malo masti. Zajca položi v vročo mast ter ga peči v pečici, med pečenjem ga vedno polivaj s sokom ter malo pajce, kasneje s par žlicami tople juhe ali vode. Malo predno serviraš, dodaj poljubno količino kisle smetane, katero malo pokuhaš s pečenko vred. S pečenko daš na mizo testenine ali krompirjeve kiflece. Če pa serviraš zajca s solato, opustiš kisle smetano.

Za smučarke.

Kostim iz havana barvnega gabardina s pasom in žepi iz svetlega usnja. Zelena pletena bluza z rujavjo kravato. Zelene nogavice.

Druga obleka, ki je tudi zelo elegantna, ima črna pullover z belimi in zelenimi črtami ter kovinskimi gumbi ob strani. Črne hlače so stisnjene ob gležnjih; ob pasu zelo dekorativna šerpa z resami. Temu primerna kapa, rokavice in nogavice.

Mladici Jugoslovani

Igor Igorjevič:

Kolednica

Prišli so sveti Trije kralji, ta Miha, Gašper, Boltažar, da Jezuščku bi darovali v ljubezni tihi vsak svoj dar.

Kadila eden je prinesel in drugi mire, a zlata pred Njega tretji je iztresel iz dna ponižnega srca.

O, zdaj še s srcem mi prevdanim poklekne pred Jezuščkom, da bo pred hudem in neznanim vse leto varoval naš dom!

Drago Cvetko:

Nevinove žalostne dogodivščine

V davnih časih so bile še povsod, kjer so danes lepa mesta, trgi in vasi, ogromne šume. Črne, temne so bile in v njih še nikoli ni stopila človeška noga. V sredi šume pa je bila širna planjava, ki je bila pokrita s krasnimi cvetkami vseh barv, po planjavi pa so tekale čiste vodice. Ptice vsega sveta so si naredile tukaj svoja gnezda. Pele so prekrasne pesmice, kakor jih še ni slišalo človeško uho. V sredi te planjave je stal biserni grad. Okoli gradu so bile mehke stezice, posipane z najdrobnejšim peskom. V gradu je bilo vse iz zlata in diamantov. Povsod so se podili krasni levi in tigri, pa tudi lahkonoge vervece. Vse si lahko videl, kar si hotel. Med njimi pa je bival njihov kralj, velikan Grozan. Bil je večji od največje smreke, bil je tako velik, da se je po njem lahko prišlo v nebesa. V sredi čela je imel troje oči, pa tudi zadaj jih je imel dvoje, da je lahko videl vse, kar se godi okoli njega. Kadar je hotel prižgati ogenj, je kar stegnil roko in že je imel zvezdo z neba, da je ž njo podkuril. Mir je bil v njegovem kraljevstvu in vse se je kar smejala od sreče.

V tistih časih je živel onkraj teh temnih gozdov, majhen, a silen mladenič. Imenoval se je Nevin. Hotel je videti ves svet. Zajahal je osla Dolgoušca, vzel v eno roko šibo, v drugo pa oster kamen. Kamor je prišel, se ga je vse balo. Vse živali so se mu klanjale in hitele vsem

Zaklad pri Sv. Danijelu

Goriška narodna pravljica.

Vse drugače kakor danes je bilo v naši vasi in krog nje pred davnimi časi. Divje žene so se skrivale po skalnih duplinah, na Zajčici je bilo zakopano zlato tele, pa tudi drugih zakladov je bilo vse polno. Vse to je pravila nam otrokom stara mati. Najlepša se nam je zdela zgodba o zakladu pri Sv. Danijelu, ker nas je bil najbolj strah med pripovedovanjem te pravljice.

Stara mati nam je pravila:

V onih davnih časih, ko še ni bilo mostu čez Sočo pri Tolminu, je prevažal ljudi z enega brega na drugega brodnik Malnar. Njegova hiša je stala na desnem bregu Soče pod volčanskim pokopališčem, na katerem stoji okoli 700 let stara cerkev sv. Danijela. Danes štrli v zrak le golo zidovje Malnarjeve hiše; porušila jo je svetovna vojna.

Brodnik Malnar je imel majhno leseno kolibico ob Soči, kjer je čakal ponoči na potnike. Tam je imel privezan tudi svoj čoln. Neke temne noči, ko je spal zopet v svoji leseni hišici, je čul okrog enajste ure, da ga na drugem bregu nekdo kliče. Urno vstane in vesla na drugi breg Soče. Ko pripe na nasprotno stran, mu počepne nekaj v čoln in pravi, naj ga prepelje na drugi breg. Malnar obrne čoln in vesla proti domu. Veslal je silno težko. Skrbelo ga je in tudi strah ga je bilo, kajti takega potnika ni še vozil.

naznanjat njegov prihod. Debla so padala pod njegovo ostro kameneno sekuro in planjava se je širila. Nekoč pa si je stesal čoln. Za krmarja je postavil medveda-godrnjavčka. Ta je pridno krmaril in pluli so mimo ogromnih dreves in bujnih rastlin. Nek večer je zagledal naš medvedek luč: »Joj, mojster, kaj je pa to?« »I, kaj neki naj bo? Zvezda je!« Jadrati so dalje in nekega večera so prijadrali v čudno deželo, v kraljestvo Grozanovo. Ta jih seveda ni videl, ker je bil prevelik. Nevin je šel v grad: »Joj, kaj ti kega še — em nikoli videl! Kje pa sem?« Našel je vse polno dobrih stvari in se pošteno najedel. Potem pa je šel spat v mehki mah. Zjutraj ga pride dražit lev s svojim košatim pom: »Očka, ne bodo vstali?« »Ah, to še tudi!« je tihtnil Nevin. Najedel se je sladkega mleka, čebulice pa so mu prinesle strdi. Pa zagleda Grozana in pravi: »Joj, tako visoke smreke p še nisem nikoli videl!« In začne plezati. Že v dan plezal, pa še ni bil pri koncu. Drugi dan pride do prvih vej, — velikanih rok. Sedel in počiva. Zagleda pomaranče, ki jih je mislil jesti Grozan in pravi: »Joj, tukaj pa na smrekah rastejo pomaranče! Kaj takega!« Seveda je bilo »am, ham«. Gre dalje plezat. Na večer tretjega dne je dospel do velikanovega nosa. Vsede se nanj in si briše pot, ki mu je kar črtna bil po obrazu: »Joj, tako visoko je sem. Ko pa stopi na vrh, zagleda tiste lučizvezde: »Oh, ukaj pa si smreke svetijo!« Pa z leda zlata vrata in jih odpre. Koga zagleda? Svetega Petra! Sv. Peter pa je bil hud, da ga je Nevin zmotil pri njegovem delu. Snažil je namreč suknjo gospoda Bogeca. Vrže Nevina skozi vrata, a ta se oprime za ključ od nebeskih vrat. To je bil sv. Peter hud, saj je moral napraviti nov ključ! Nevin je bežal in prišel nazaj na Grozanov nos. Velikana pa je v nosu zaščegotalo in je kihnil. Nevin je padel z nosa. Tri dni in tri noči je padal, preden je padel na zemljo. Prav tedaj je pa zazehala velika riba i. je Nevina požrla. Ker pa ji menda ni bil poseben dober, ga je izbijuvala. Nevin je bil strahno hud. Vrgel je zlat ključ v zlato jezero za gradom in se je zaklel, da ne gre več nikoli obiskat sv. Petra, še manj pa plezat na smreke, ki kihajo v tej čudoviti deželi. Pobral je šila in kopita in jadril nazaj domu. Sam pri sebi je rekel: »Najboljše je pač le doma!«

Kdor pa te zgodbe ne verjame, pa naj gre vprašat Nevina samega, če že ni umrl...

Pesmi o kraljeviču Marku

(Prevaja Radivoj Rehar.)

Kraljevič Marko in Alil aga.

(Dalje)

Jezdita dva dobra pobratima skozi lepo mesto carigrasko: prvi slavni kraljevič je Marko, drugi pa je turški beg Kostadin. Pa oglasi kraljevič se Marko: »Pobratim moj, dragi beg Kostadin! Ko zdaj jezdiš bom po Carigradu in zatekla bi me kje nezgoda, da bi kdo me na dvoboj poklical, bolnega se delal bom nevarno, bolnega od hude srdoboli.« Res se Marko bolnega napravi, vse izdere nože izza pasa, pa previdno, modro in preudarno vleče konju Šarcu se na pleča, in na sedlo glavo še nasloni ter tako po ulicah pojaše.

»Ali težko voziš?« ga vpraša iz kota čolna. »Silno težko,« odgovori Malnar, »povej mi, kdo si!«

»Vem, da voziš težko, a tudi tvoje plačilo bo obilno. Pelji me na drugi breg. Ako me rešiš, dobiš takšno plačilo, da boš srečen ti in ves tvoj rod.«

Malnar napne vse svoje sile in krepko vesla proti svoji hišici, veseleč se bogatega plačila. Ze prav blizu brega mu skrivnostni potnik prične naročevati: »Ko bo ura odbila polnoči, pojdi na pokopališče k Sv. Danijelu. S seboj vzemi motiko in lopato. Kjer boš videl goreti plamenček, tam začni kopati. Vedi pa, da delo ne bo lahko. Ko boš že na koncu svojega dela, boš videl goreti svojo hišo in hlev, slišal kličati svojo ženo na pomoč, jokati svoje otroke in tuliti živino v gorečem hlevu. Nad teboj se bo vrtel mlinski kamen, a ne boj se, ne bo padel nate. Rumeni vojaki pridejo na pokopališče in te bodo hoteli napasti. Ali ti ne glej nikamor in nikogar ne poslušaj, molče koplj dalje. Vse to bo le preizkušnja, če si vreden zaklada. Ako dvigneš zaklad, rešiš tudi mene.«

Ves truden in poten je privezal brodnik na drugi breg. Iz čolna se je nekaj prekučnilo in izginilo v temo.

Malnar je urno privezal čoln in hitel domov po motiko in lopato, da dospe še pravčasno na pokopališče. Točno o polnoči je stopil z motiko in lopato čez ramo med grobove. Sredi pokopališča je zagledal slab plamenček.

Dobra sreča je tako hotela, da ga sreča carjev Alil aga, za ago četa janičarjev. Tole Marku Alil aga pravi: »O, junaški kraljevič moj Marko, pojdi, da poskusiva se v borbi! In če Bog ti in pa sreča dasta, da v tej tekmi zmagovit ostaneš,«

dam prav rad ti vse gradove svoje, dostojanstva vsa in službe dobre, z njimi vred še ženo svojo verno. Ako pa močnejši bom od tebe, ne zahtevam ne gradov ne žene, ampak to-le: da se smem — obesiti in odvzeti urnega ti Šarca!« Odgovarja kraljevič mu Marko: »Pusti v miru, Turek me nevarni! Nič do borbe mi s teboj ni danes, ker napadla bol me je nevarna, bol nevarna, srdobol moreča; še na konju komaj le držim se, pa da s tabo v borbo bi se spuščal.« Pa se Turek odstraniti neče, zgrabi Marka za svileni suknjič in odseka mu ga polovico... »Idi tepec, naj te vrag odnese!« Pa se Turek odstraniti neče, zgrabi Marka za svileni suknjič — ali Marko naglo nož potegne in še drugo dá mu polovico: »Pojdi ž njo in Bog naj te ubije!« Še se Turek odstraniti neče, pa zagrabi naglo uzdo Šarca, z desno roko uzdo konja Šarca, z levo Marka in ga — v prsa sune; Plane Marko kakor iskra živa, trdo sede v sedlo konju Šarcu, krepko uzde močne mu nategne, da poskoči kakor strela nagla preko konj in preko janičarjev, pa zakliče begu Kostadinu: (Se bo nadaljevalo.)

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Krenil je tja in se urno lotil kopanja. Hitro mu je šlo delo od rok. Kmalu je zadel na nekaj trdega. Zelo se je razveselil.

Toda naenkrat se razsvetli pokopališče in vse naokrog. Bilo je svetlo kakor opoldne. Prestrašen je mož pogledal kvišku in videl, da šviga visok rdeč plamen iznad njegove hiše. Nad seboj je videl mlinski kamen, ki je grozil, da ga bo pomečkal. Za trenutek je nehal kopati, pa domisli se je, kaj mu je pravil skrivnostni potnik, in kopal je dalje.

Kmalu je zaslišal obupno klicanje svoje žene in pretresljiv jok otrok. Zdelo se mu je, da ga kličejo, naj jih reši iz ognja. Mrzel pot ga je oblivljal, vedno bolj ga je bilo strah, a vendar je kopal dalje. Ko je pa slišal, kako tuli živina, kako pokajo goreči tramovi ter kako se rušita hiša in hlev, se ni mogel več premagovati. Pustil je skoraj izkopan zaklad in zbežal proti gorečemu domu.

Komaj pa je stopil s pokopališča, ga je obdala črna tema. Videl ni več požara, niti ni slišal nobenega glasu, le Soča je šumela doli v svoji strugi. Doma je našel nepoškodovano hišo in hlev, družina in živina pa je mirno spala.

Tekel je nazaj na pokopališče, pa ni mogel najti kraja, kjer je kopal. Vsa tla so bila enaka in njegovega orodja ni bilo nikjer več.

Pozneje je Malnar še večkrat kopal in iskal zaklad, toda vedno zaman. Prestal ni težke preizkušnje in tudi čudnega potnika ni rešil.

UGANKA.

Kdo od vas pozna mi ptiča, ki po hrbtu ves je siv pa rdeč ima podbradek, kljun močan in malce kriv: iz gozdov pozimi pride, ko je toplo — spet odide?

Rešitev zadnje uganke: BETLEHEMSKA ZVEZDA. Prejeli smo 43 rešitev, nagrade pa prejmejo: Alojzij Novak, učenec III. razreda v Veržuju pri Ljutomeru; Milan Maraz, učenec III. razreda v Ormožu; Dušan Vrtnik, učenec v Beogradu in Anica Umek, učenka v Lokah pri Trbovljah. Rešitve današnje uganke naj se pošljejo uredništvu mladinske priloge »Jugoslovana« v Mariboru, Aleksandrova cesta 24 do srede 7. t. m. opoldne.

Interview s pastirčkom

(V torek bo v Drami krstna predstava Golieve otroške komedije Princezka in pastirček. V vlogi pastirčka bo nastopil mali Mitja Gorčev.)

Najbrž sploh ne vem kako se po svetu delajo interviewi — kaj šele, da bi vedel, kako se delajo interviewi s takimi majhnimi, pa skoraj že velikimi teaterskimi zvezdami, kakor je Gorčev Mitja. Čakal sem na hodniku za odrom, na tistem veselem in žalostnem, tistem in hrupnem hodniku, po katerem se sme med dejanjem hoditi samo po prstih in na katerem se zmirom zgodi dobršen del vseh teh tragedij in komedij, ki pridejo na oder — na ta hodnik se vračajo igralci s scene, kadar so prosti za nekaj minut, v vseh svojih kostumih, maskah in lasuljah, na ta hodnik pridekajo obupani inšpicijenti, kadar morajo v zadnji sekundi urgirati kak nujen rekvizit ali igralca, ki še ni prišel za kulise čakati svoje iztočnice, tod hodijo po prstih med prvimi dejanji premijer režija, direkcija in uprava in s trepetajočim srcem čakajo, kako se bo zgenila hiša, ko pade zastor — da, na tem hodniku se zmirom zgodi mnogo velikih in važnih reči, ki pa jih kritiki po navadi ne dajo v časopise, to je nekaj tistega velikega, strašnega sveta, ki se mu gledališkem in vsakdanjem življenju pravi »za kulisami«. Tu sem čakal, da se mali Mitja še enkrat pokloni svojemu ploskajočemu občinstvu in da mi v kratkem odmoru pred zadnjo sliko »Petrčkovih sanj«, da kratek interview — svoj prvi interview, mislim, pred svojim neznanim življenjem. Tam sem ju pričakal oba, njega in njegovo gospo mamo, ki je prišla iz avditorija — najsmrenejša, najhvaležnejša gledalka svojega malega sina — junaka — da ga povede v garderobo in mu pomaga obleči tisto lepo, belo oblačilo, v katerem gre na koncu Peterčkova duša v nebesa. Stisnil sem roko Mitji, pogledal sem mu v velike, temne oči, v njegove plave lase, njegov lepi otroški obraz, na katerega so mu razen materine ljubezni tako zgodaj začele sijati žarnice in reflektorji teatske razsvetljave in na katerega mu je gledališče tako zgodaj nastikalo nekaj svojih brv in potez, stal sem pred njim ves neroden in zmeden in nisem vedel, kako naj začnem — med ljudmi je navada, da otroke ogovarjajo s »ti«, s teaterskim človekom — in Mitja je že skoraj cel teaterski človek — pa nikoli ne veš, kako je treba postaviti besedo. Spremlil sem njega in gospo v garderobo, in med tem ko mu je gospa mama, pomagala potegniti čez glavo tisto belo oblačilo, sem jaz sedel tam in nisem vedel, kaj in kako naj vprašam in zapišem, in sram me je bilo. Kako da mu je, sem nazadnje vprašal, kako da mu je sredi vseh teh reči, kako mu je, takole igrati v resničnem gledališču in sploh.

»Lepo, mi je rekel Mitja. Po stenah okrog nas so viseli plašči in pokrivala igralcev, srjace in kostumi, nekdo je prišel, rekel »pardon« snel nekaj s kluke in šel. In Mitji je žarel obraz.

In kako se mu kaj zdi takole, sem nadaljeval, narahlo oprt ob navzočnost in pomoč gospe mame, takole Peterček iz »Poslednjih sanj« ali pa tale pastirček, ki se ga zdaj uči? Katera vloga je pa lepša?

»Jaz ne vem,« je rekel Mitja, »jaz vse vloge rad igram. Jaz imam rad Peterčka in pastirčka. Ampak Peterček je precej žalostna vloga, pastirček je pa korajžen in vesel in se ničesar ne boji, niti medvedov. Sicer je pa oboje lepo, jaz rad oba igram.«

Spodaj je zazvonilo. »Jezus, mama, zvoni,« je rekel Mitja. Da, zvoni že, sem rekel in sem vstal, zahvalil sem se in se oprostil. In ko sem šel po stopnicah, sem razmišljal, kako je kaj s srcem tega našega najmlajšega igralca sredi vse te velike teatske mašinerije — najlepše na svetu je vendar iluzija, in biti otrok, se pravi, imeti zelo, zelo mnogo iluzij. Mitja pa je v teatru že čisto doma, čisto blizu je vsem rečem, kulisam, igri in vsemu.

In kdor je zelo blizu rečem, ta ima lahko samo še zelo malo iluzij. Gorčev Mitja je pri svojih enajstih letih že skoraj resničen igralec.

Henry Ford o revščini

Berlinski list »Tempo« objavljala pogovor svojega sodelavca Rene Krausa z znanim »kraljem avtomobilov« Fordom, s katerim sta se pogovarjala o raznih gospodarskih vprašanjih. Najprej sta se pogovarjala o svetovni gospodarski krizi, pa je Ford to stvar razložil tako:

»Ljudje pravijo, da je svetovna gospodarska kriza posledica nadprodukcije, ker je blaga preveč. To naziranje je silno napačno: Blaga ni preveč! Blaga bi bilo preveč le tedaj, če bi vsak človek imel vsega preveč, karkoli si požel, da bi mogel lepo in udobno živeti. Od tega idealnega stanja smo pa še silno oddaljeni.

Mi v Ameriki smo izkusili, da se gospodarstvo dviga in razvija le takrat, če so plače visoke, cene blaga pa čim nižje, da ljudje lahko kupujejo blago. Zniževanje plač in zviševanje cen blaga pa more imeti za posledico zastoj v produkciji. Z zniževanjem plač se ni dala ozdraviti nobena gospodarska kriza. Zato pa zniževanje plač ni norčevanje, ampak zaprav-

ljanje.

Mar naj to imenujemo varčnost, če še vedno rabimo star stroj, čeprav vemo, da dela nov stroj bolje, ceneje in hitreje? Prav tisto velja v privatnem življenju: Ali naj bo to norčavost, če nekdo nosi in nosi staro obleko, čeprav ve, da bi nova obleka zelo dvignila njegov ugled in mu omogočila boljši položaj? In kakšna norčavost naj bo to, če znižujemo plače delavcem in jim zvišujemo njihovo kupno moč namesto, da jo zvišujemo in s tem dvigamo produkcijo? To je v resnici le zapravljanje!

O revščini pravijo mnogi, da je to lepa čednost. To pa ni res. Revščina ni nikaka čednost ali krepost in tudi ni nespremenljiva, ampak je samo bolezen človeške družbe, ki se pa mora dati ozdraviti kakor se da ozdraviti vsak drug organizem. Ozdraviti pa se da revščina le z delom in nikdar ne s špekulacijo. Denar se da zaslužiti le z delom, nikdar pa ne s špekulacijo, ki je in ostane vedno nerodovita.

Najvišji nebotačnik v New Yorku

V New Yorku grade nebotačnik, ki bo prekašal po višini celo znani Eiffelov stolp v Parizu; nebotačnik bo namreč še 3 metre višji, imel pa bo 85 nadstropij.

Reforma koledarja

Med raznimi načrti, s katerimi se bavi Društvo narodov že več let, se nahaja tudi načrt za reformo našega koledarja, ki ga je izdelala že l. 1919. mednarodna zveza astronomov pod predsedstvom belgijskega kardinala Merciera. Tudi mednarodni kongres trgovskih zbornic se je l. 1921. v Londonu izjavil za reformo, nakar je tudi Društvo narodov izbralo posebno komisijo za proučevanje tega vprašanja. Ta komisija pretresa to vprašanje z dveh vidikov: Ali je mogoča le reforma sedanjega gregorijanskega koledarja, ali pa naj se zlasti Veliko noč proglasi kot stalen praznik?

Ni dvoma, da je današnji naš koledar precej pomanjkljiv. Posamezni deli leta niso enako dolgi, kar je neprijetno zlasti za računanje med trgovino, zlasti za modno, in pa za tujski promet. Z ozirom na vse te okolnosti je dobilo Društvo narodov 185 predlogov za reformo koledarja in sicer 24 iz Nemčije, 33 iz Francije, 27 pa iz Zedinjenih držav. Najbolj radikalen je načrt, ki ga je izdelal znani naravoslovec Viljem Asturdi iz Lipskega: po njegovem bi morala imena mesecev izginiti, namesto imen pa bi meseci dobili številke in ravno tako dnevi. Amerikanec Comte je za predlagal vpeljavo 13 mesecev po 28 dni, dan novega leta pa bi bil označen z ničlo.

Društvo narodov je iz dopisanih mu predlogov izločilo vse, ki hočejo preložit začetak leta n. pr. na Božič, potem pa tudi vse one predloge, ki hočejo odpraviti prestopno leto. Tudi izpremembe imen mesecev Društvo narodov odklanja. S tem je že odpadlo veliko število predlogov.

Ostali predlogi se dele na 3 skupine. Prva skupina deli leto na 4 četrtine in na 12 mesecev; od teh mesecev naj bi jih imelo 8 po 30, trije po 31 dni, eden pa 32 dni. Prednost tega načrta je v tem, da bi se vsaka četrtina leta začela z nedeljo, če pade novo leto na nedeljo, vsak drugi mesec vsakega četrta leta pa bi se začel s točkom, vsak tretji mesec pa s četrtkom, če ima tretji mesec 31 dni. Te prednosti so pa gotovo premajhne, da bi se le zaradi njih izplačalo reformirati koledar. Obe drugi skupini uvajata dneve z »ničlo« in dneve brez tedenskega značaja, tako da bi bilo leto razdeljeno na gotovo stalno število tednov: ali na 13 mesecev po 28 dni, ali pa na 8 mesecev po 30 dni (1 mesec 31 dni).

Svoje prednosti in koristnosti vsak sistem

in pomožni koledar s 13 meseci je že vpeljan na angleških železnicah.

Glede Velike noči se je Društvo narodov obrnilo na važne kristjanske verske organizacije. Carigrski patrijarh je odgovoril, da so se pravoslavni na svojem kongresu odločili za reformo, če pristanejo tudi druge cerkve nanjo. Angleška cerkev je odgovorila, da ni nobenega verskega razloga proti reformi, toda tudi ona pristaja na reformo le, če pristanejo nanjo tudi vse druge kristjanske cerkve.

Pisma nekdanj in danes

Takrat, ko so ljudje imeli še čas, so pisali najlepša in najbolj nežna pisma. V pismih so se pogovarjali moške s svojimi ženami, fantje s svojimi izvoljenkami in prijatelji s prijatelji o najbolj srčnih svojih zadevah tako, kakor da da govore med seboj »med štirimi očmi«, brez nadležnih prič in še bolj nadležnih prisluškovalcev in zato spadajo pisma znamenitih mož in velikih žena, kolikor nam jih je še ohranjenih in javnosti dostopnih, med najlepše plovce srčne kulture, ki nam omogočajo globoke poglede v človeško notranjost. Iz raznih pisemskih zbirk vidimo, da je bilo pisano pismo ljudem nekdanj nekaj svetega in nad vse lepega, kar se ne vidi le iz vsebine, ampak tudi iz lepe in skrbno izbrane zunanje oblike. Zato

so pa ljudje draga jim pisma tudi skrbno hranili. Preprosti ljudje, ki imajo tudi danes še nekaj časa, hranijo pisma še danes z veliko skrbjo.

Moderna »nova stvarnost« (namreč napačno razumevana »nova stvarnost«) pa ne pozna več časa, pa tudi ne tiste tihe, notranje lepote pisma, ki veje iz nekdanjih pisem. Danes je vse kratko, suhoparno »stvarno«, brez duše in srca. Višek pisemske stvarnosti pa so dosegli v Ameriki, kjer so vpeljali v najnovejšem času kar posebne obrazce za moderna pisma. Tem obrazcem (formularjem) pravijo »snappigvami«.

Na takih »snappigvami« je besedilo pisma že tiskano. Tako pismo ima 18 odstavkov ali rubrik, vsak odstavek pa ima po 5–10 kratkih poročil. Tako n. pr.: »Sem zdrav(a). Vreme je lepo. Imam prijetno družbo. Veselim se na zopetno svidenje. Ali pa tako: »Imam mnogo opravkov. Vreme je brezupno. Živim čisto sam zase. Hrana je zanič. Pozdravljam vse.« Kdor hoče torej naglo pisati, vzame tak obrazec in pristavi k vsakemu stavku, ki ustreza njegovemu namenu, križec ali piko ali pa kakšen drug znak in pa svoj podpis in pismo je gotovo.

Mogoče se bo tudi pri nas kdo spomnil na te obrazce in jih začel prodajati. Amerikane, ki je te obrazce iznašel, je brez dvoma prišel na svoj račun.

Zaroka španskega prestolonaslednika

Španski prestolonaslednik, ki ima naslov »asturski princ« (Asturija je španska pokrajina), se je zaročil s princezino Esperanco, hčerko Don Karlosa Bourbonškega. Nevesta je prestolonaslednikova sestrična.

Berači v Parizu

Kakor vsako veliko mesto ima tudi razkošni Pariz veliko siromaštva in veliko beračev. Življenje pariških beračev opisuje neki nemški časnikar tako-le:

»Blizu se že polnoč in na postaji podzemne železnice se že zadnji uslužbenec odpravlja domov. Ko odpiha že zadnji vlak in se tudi zadnji potniki razidejo, takrat se dvigne s stopajic tudi invalid, ki je stal na svojem mestu že od ranega jutra. Iz žepa potegne torbo in stresе vanjo ves svoj naberačeni drobiž, potem pa gre preko trga. Na drugi strani pozdravi še drugega svojega tovariša, potem pa jo zavijeta oba v neko stransko ulico.

Tam je mala kavarna, kamor jima sledim tudi jaz. Je to kavarna kakor vsaka druga, ima pa zadaj še posebno sobico, kjer se lahko igra biljard. V prvi sobi dremlje samo kavarar, v zadnji sobi pa je polno gostov, ki so sami berači, ki si zelo sumljivo ogledujejo tujca, ki zaide med nje. Kakor vse kaže, je med berači tudi precej takih, ki nimajo posebno čiste vesti. Polagoma smo se sprijaznili in tedaj sem zvedel, da ima vsak pariški okraj svojo kavarano, kjer se zbirajo berači. Zvedel sem tudi, da ima vsak okoliš svojega »kralja«. »Kralj«, s katerim sem imel čast se spoznati, se piše Toper, ima pa po 500 frankov na dan dohodkov. Ima tudi dve lepi hiši...

Jaz bi bil rad zvedel, če so res vsi berači, ki se tukaj zbirajo, za delo nesposobni, ali pa je več takih, ki svojo invalidnost le hlinijo. Pogled na biljard na sredi sobe mi je povedal vse. Tam so ležale berglje in palice, roke in noge, vseh vrst malhe in bolniški ovitki, lastniki vsega tega blaga pa so mirno sedeli okoli njih zdravi in čvrsti in so se prav dobro zabavali! Ves njihov pogovor pa se je sukal okoli boljših in slabših mest, o ljudeh, ki dajejo in ki ne dajejo in

Muzej za otroke

Iz Londona poročajo, da bodo v kratkem odprli v znamenitem zavodu za vzgojo otrok v Kensingtonu velik muzej za otroke, kakor so si ga zamislili najboljši angleški vzgojitelji. Ta muzej bo na zunaj podoben ogromni prodajalni igrači, kajti otroci mislijo z očmi in hočejo vse potipati. V muzeju bodo videli otroci velikanse nasipe ob Nilu, seveda v malem, ampak pač takšne, kakršni so. Gledali bodo starogrška in starorimska svetišča, ravno tako pa tudi cele gozdove fabriških dimnikov v Angliji in dolge vrste železniških vozov na londonskih kolodvorih. Pouk v zemljepisju in zgodovini bo torej zelo zanimiv. Danes se bodo peljali ogledovat mogočne starorimske stavbe, jutri pa diamantno polje v Južni Afriki, pa vse skupaj ne bo več večalo kakor vožnja s cestno železnico do Kensingtona. Razvoj mlina bodo otroci gledali na 5 velikih kolesih: gledali bodo zamorko, kako drobi žito med dvema kamenoma, potem oslička, kako suše mlinsko kolo, potem holandski mlin na veter in staroangleški mlin na vodo, zadnji model pa bo predstavljal moderen parni mlin. Vse te lepe reči pa ne bodo pod steklom, ampak otroci bodo lahko vse prijemali, otipavali in vrteli, da bodo videli, kako stroji delujejo.

Ali bodo ti otroci srečni?

kaj dajejo, nato pa se je začela prava borzna trgovina za različna mesta. Ko je bilo tudi to delo opravljeno, se je pa začela posebna šola za maskiranje in tu sem videl, kako se da na čisto priprost način narediti iz razmeroma zdravega človeka silno nadležen in betežen starec, ki mu moraš dati krajcar...

Bilo je že pozno po noči, ko so se gospodje začeli razhajati, da se nekoliko odpočijejo, da bodo mogli naslednjega dne še bolj uspešno opravljati svoj težavni posel okoli cerkvenih vrat in pri raznih pariških stebrih.

Tajni klub »Tammany-Hall«

V politični zgodovini Zedinjenih držav se zadnja leta vedno in vedno ponavlja beseda »Tammany-Hall«. Svet prav malo ve, kaj pomeni ta beseda. Ni pa to nič drugega kakor označba za neki tajni klub, ki je skoro vsega-mogočen.

V Ameriki obstojita, kakor bo večini naših bralcev gotovo znano, dve veliki politični stranki: republikanska in demokratska. Obe stranki se opirata na tajne politične organizacije. Tajna politična organizacija, ki dela za »demokratsko stranko«, se imenuje »Tammany-Hall«. Ta organizacija je razpredena sicer po vsem ozemlju Zedinjenih držav, a najbolj močna in vplivna je v New Yorku, kjer ne pride noben župan, noben guverner in noben uradnik na svoje mesto brez sodelovanja te tajne organizacije.

O tej organizaciji so v Ameriki že pred vojno mnogo govorili in pisali, zlasti zaradi skandalov, ki so jih odkrili v mestni upravi New Yorka, in ki so jih zagrešili pristaši te tajne organizacije. Mestni očetje in uradniki namreč, ki jih je na njihova mesta postavila »Tammany-Hall«, niso imeli druge naloge, kakor da so kradli denar iz mestnih blagajn v korist tajne organizacije in njenih članov. Tem nerednostmi je mogla napraviti konec le centralna vlada v Washingtonu in preiskave, ki jih je odredila centralna vlada, so spravile strahovite stvari na dan.

Tako je dobil neki občinski svetovalec v New Yorku, ki je bil pristaš tajne organizacije, od nekega založnika šolskih knjig, nad 20.000 dolarjev, samo da je spravil pod streho preilog, naj občina kupuje šolske knjige za svoje šole samo pri tem založniku. Tudi pri oddaji raznih javnih del, kjer so se dale zaslužiti milijonske svote, ni prišel nikdar noben ponudnik v poštev, če ni imel priporočila od »Tammany-Hall«-a. Kogar je ta stranka oziroma organizacija »držala«, ta je dobival razne popuste pri davkih itd., kdor pa ne, je moral plačevati do blaznosti.

Organizacija je delala nadvse brezobzirno in se tudi ni plašila umorov in pobojev takih oseb, ki so ji bile neprijetne. Tako je nedavno »izginil« nek magistratni uradnik v New Yorku, malo pozneje pa neki sodnik, a nihče ne ve, kako. Splošno prepričanje pa je, da je oba svoja nasprotnika dala odstraniti tajna organizacija »Tammany-Hall«.

Zimski sport na Tirolskem

Slika nam predločuje zimsko sportsko življenje v Kitzbichel-u na Tirolskem.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 27234.

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od dne 15. decembra do dne 21. decembra 1930.

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanejo v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	4	—	3	—	1
Celje	1	—	—	—	1
Dolnja Lendava	3	—	—	—	3
Kamnik	2	—	—	—	2
Krško	1	—	—	—	1
Laško	1	—	—	—	1
Litija	—	1	—	—	1
Ljubljana (srez)	2	—	—	—	2
Ljutomer	2	—	—	1	1
Murska Sobota	—	1	—	—	1
Novo mesto	1	—	1	—	—
Prevalje	2	—	—	—	2
Ptuj	1	—	—	—	1
Radovljica	2	—	1	—	1
Slovenjgradec	—	1	—	—	1
Skupaj	22	3	5	1	19

Griza. — Dysenteria.					
Brežice	—	1	—	—	1
Ljubljana (srez)	—	1	—	—	1
Skupaj	—	2	—	—	2

Škrlatinka. — Scarlatina.					
Brežice	4	1	2	—	3
Celje	7	4	—	—	11
Celje (mesto)	1	—	—	—	1
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Kamnik	2	1	1	—	2
Kočevje	2	1	—	—	3
Krško	10	1	2	—	7
Laško	5	—	1	—	4
Litija	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	6	—	3	—	3
Ljubljana (mesto)	3	2	1	—	4
Ljutomer	5	—	4	—	1
Maribor desni breg	5	—	2	—	3
Maribor levi breg	5	—	—	1	4
Maribor (mesto)	3	—	—	—	3
Murska Sobota	2	—	—	—	2
Novo mesto	4	—	—	—	4
Prevalje	1	—	—	—	1
Ptuj	3	—	—	—	3
Ptuj (mesto)	1	—	—	—	1
Radovljica	1	1	1	—	1
Smrje pri Jelšah	7	2	5	—	4
Skupaj	79	13	22	3	67

Ošpice. — Morbilli.					
Brežice	1	—	1	—	—
Novo mesto	1	20	—	—	21
Ptuj	27	14	19	—	22
Ptuj (mesto)	7	9	5	—	11
Smrje pri Jelšah	1	—	—	—	1
Skupaj	37	43	25	—	55

Davica. — Difteria et Croup.					
Brežice	36	8	11	—	33
Celje	7	3	5	—	5
Celje (mesto)	1	1	—	—	2
Dolnja Lendava	1	—	—	—	1
Gornji Grad	2	—	1	—	1
Kamnik	3	2	—	—	5
Kranj	2	1	2	—	1
Kočevje	2	—	—	—	2
Konjice	1	—	1	—	—
Krško	29	5	11	2	21
Laško	3	4	—	—	7
Litija	1	—	—	—	1
Logatec	—	2	—	—	2
Ljubljana (srez)	15	2	6	—	11
Ljubljana (mesto)	8	1	1	—	8
Ljutomer	4	4	4	—	4
Maribor desni breg	7	—	—	—	7
Maribor levi breg	7	4	—	3	8
Maribor (mesto)	4	2	1	—	5
Murska Sobota	1	3	1	1	2
Novo mesto	2	—	2	—	—
Prevalje	2	—	—	—	2
Ptuj	2	1	2	—	1
Radovljica	2	—	—	—	2
Slovenjgradec	—	2	—	—	2
Smrje pri Jelšah	11	4	7	—	8
Skupaj	153	49	54	7	141

Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrosppinalis epidemica.					
Ljubljana (srez)	1	—	1	—	—
Skupaj	1	—	1	—	—

Šen. — Erysipelas.					
Brežice	1	—	—	—	—
Kamnik	1	—	—	—	1
Kranj	1	—	—	—	1
Krško	2	1	2	—	1
Ljubljana (mesto)	3	—	—	—	3
Ljutomer	—	1	—	—	1
Maribor desni breg	3	—	—	—	3
Maribor levi breg	2	—	—	—	2
Maribor (mesto)	2	—	1	—	1
Ptuj	—	2	—	—	2
Smrje pri Jelšah	1	—	1	—	—
Skupaj	16	4	5	—	15

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanejo v oskrbi
Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Celje	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1
Krčevita odrevenelost. — Tetanus.					
Celje	1	—	—	—	1
Ljubljana (mesto)	1	—	—	—	1
Skupaj	2	—	—	—	2
Odrevenelost tilnika. — Polyomyelitis acuta.					
Prevalje	2	—	—	—	2
Skupaj	2	—	—	—	2

Ljubljana, 27. decembra 1930.

Po odredbi bana:
Zdravstveni inšpektor:
Dr. Mayer.

V. No. 1025/27.

3160—3—3

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradbenih del za uradno poslopje in 4 dvodružinske uradniške stanovanjske hiše carinarne na Rakeku na novo

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 22. januarja 1931. ob 11. uri

v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu napravniških stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj v obliki popusta izražene v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša: Din 2.706.318.41.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, dne 30. decembra 1930.

V. No. 1956/23.

3159—3—3

Razglas o licitaciji.

Ker I. licitacija za prevzem dovršitvenih del pri centralni kurjavi v anatomskega inštitutu univerze v Ljubljani ni uspela, razpisuje kraljevska banska uprava Dravske banovine

II. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 23. januarja 1931. ob 11. uri

v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu napravniških stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vse delo skupaj v obliki enotnega popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša Din 206.080.—

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, dne 29. decembra 1930.

V. No. 5911/19.

3161—3—3

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, razpisuje za prevzem del za gradnjo carinske pregledovalnice ter uradnega in stanovanjskega poslopja carinarne na Jesenicah

na novo I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 24. januarja 1931. ob 11. uri

v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu napravniških stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj v obliki popusta izražene v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša Din 3.743.149.15.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, dne 29. decembra 1930.

V. No. 587/1930.

3145 3—3

Razglas

o prvi pismeni ofertni licitaciji za dobavo cevovoda za vodovod v Veliki in Mali Dolini.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podstavi

čl. 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izpremembah in dopolnitvah za dobavo cevovoda za vodovod v Veliki in Mali Dolini

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 16. februarja 1931 ob enajstih

v prostorih tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani, Novi trg 1/11. Potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami proti plačilu napravniških stroškov pri istem oddelku v sobi št. 6.

Skupna vsota predmetne nabave je proračunjena na Din 148.370.—

Ponudbe se morajo glasiti na poedine točke proračuna z navedbo končne vsote (tudi z besedami).

Svojeručno spisane ponudbe na uradnem formularju, opremljenem s kolkom za 100 dinarjev (priloge s kolkom po 2 Din), morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije v zapečatenem zavitku, označenem s »Ponudba za dobavo cevovoda za vodovod v Veliki in Mali Dolini, ponudnika N. N., neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe se ne bodo upoštevale.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na splošne in tehnične pogoje ter mora položiti kavicijo, katera znaša za domačine 15.000 dinarjev, odnosno 30.000 dinarjev za tuje državljane. Kavicija se mora položiti pri banovinski blagajni, Erjavčeva cesta 13, najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldan, v smislu čl. 88 zakona o drž. računovodstvu.

O položeni kaviciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrjuje davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil, odobrenje ministrstva za zgradbe, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, in potrjuje pristojne zbornice za TOI o sposobnosti je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti odprte predsedniku licitacijske komisije.

Pooblaščenca pa morajo priložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Kraljevska banska uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati delo brez ozira na višino ponujene vsote.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 30 dni po izvršeni licitaciji.

Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 27. decembra 1930.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

No I 859/30—4.

3151—3—3

Amortizacija.

Na prošnjo Marije Krašovec, rojene dne 11. decembra 1887, posestnice v Vel. Mraševem št. 24, se uvede postopanje v svrhu amortizacije Mariji Krašovec lastne, baje izgubljene vlozke knjižice hranilnice in posojilnice v Cerkljah, reg. zadr. z omejl. zav. št. 638 v polmestni vrednosti Din 14.573.35, rec: štirinajst tisoč petsto sedemdeset tri dinarje 35 p.

Posestnik te knjižice se vsled tega poziva, da svoje pravice do navedene knjižice v teku 6 mesecev od dneva prve razglasitve predstojega sklepa uveljavi, ker bi se sicer knjižica za neveljavno proglasila in bi se Mariji Krašovec vloga izplačala brez predložitve hranilne knjižice.

Okrajno sodišče v Krškem, odd. I., dne 27. decembra 1930.

E 835/30.

19

Dražbeni oklic.

Dne 23. januarja 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, hiše, vrta, travnikov, njiv, pašnikov, gozda; zemljiška knjiga: k. o. Trnova, vl. št. 50, 49, 228; zemljiška knjiga k. o. Reka, vl. št. 76.

Cenilna vrednost: Din 190.722.50; vrednost pritikline: Din 8632 Din, najmanjši ponudek: Din 171.651.—

Predmetno posestvo prodajalo se bo tudi na drobno istega dne in sicer po vložnih številkah.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 19. decembra 1930.

*

E 721/30.

21

Dražbeni oklic.

Dne 23. januarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov, vinograde, p. šnika; zemljiška knjiga: k. o. Založe, vl. št. 86.

Cenilna vrednost: Din 143.778.10; vrednost pritikline: Din 9382.—; najmanjši ponudek Din 95.853.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 19. decembra 1930.

E 812/30.

20

Dražbeni oklic.

Dne 23. januarja 1931. ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, hiše, njiv, travnika; emljiška knjiga: k. o. Braslovce, vl. št. 157.

Cenilna vrednost: Din 13.920; najmanjši ponudek: Din 9280.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 19. decembra 1930.

E 740/30.

18

Dražbeni oklic.

Dne 27. januarja 1931. ob pol-desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin; zemljiška knjiga k. o. Prekopa, vl. št. 241, k. o. Črni vrh, vl. št. 89.

Cenilna vrednost: Din 131.528.70; vrednost pritikline: Din 108.— Din; najmanjši ponudek: Din 87.685.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

E 864/30.

Dražbeni oklic.

Dne 13. februarja 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin, hiše, gospodarskega poslopja, zemljišča; zemljiška knjiga k. o. Smatevž, vl. št. 45; zemljiška knjiga k. o. Podvrh vl. št. 16.

Cenilna vrednost: Din 495.853/40; vrednost pritokline: Din 26.268; najmanjši ponudek: Din 330.570.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 19. decembra 1930.

*

E IX 4046/30—12.

Dražbeni oklic

Dne 10. februarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin; zemljiška knjiga k. o. Rače, vl. št. 445.

Cenilna vrednost: Din 169.733/60 in sicer za vl. št. 445 k. o. Rače 108.000 in 35.389/20 Din, za vl. št. 616 k. o. Rače 14.324/40 Din; vrednost pritokline: 11.520 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 14. decembra 1930.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

902. Sedež podružnice: Maribor.
glavnega zavoda: Zagreb.

Dan vpisa: 18. decembra 1930.
Besedilo: Jugoslovanska udružena banka, d. d.

Vpiše se sprememba ša 10 družbenih pravil.

Delniška glavica se je zvišala na 185.000.000 Din in se deli na 925.000 polno vplačanih delnic a 200 Din, ki se glase na donositelja.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1930.
Firm 1039/30 Rg B II 18/27.

*

903. Sedež: Gornja Radgona.

Dan vpisa: 18. decembra 1930.

Besedilo: Lesna industrija in trgovina, družba z omejeno zavezo v Gornji Radgoni.

17

Izbrise se dasedanji poslovodja Babnik Josip, vpiše pa kot nov poslovodja družabnik Sumi Fran, industrijalec v Kranju št. 13.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1930.
Firm 1040/30 Rg C II 57/3.

*

904. Sedež: Sevnica.

Dan vpisa: 22. decembra 1930.

Besedilo: Parna žaga v Sevnici.

Obratni predmet: Lesna trgovina.

Besedilo firme odslej: »Hoschekova parna žaga v Sevnici; nemško: »Hoschek-sche Dampfäge Sevnica«.

Vstopil je kot javni družabnik: Böhler Martin, ekonom v Grazu, Schönaugürtel 62.

Tvrda je odslej javna trgovska družba, in sicer od 3. decembra 1930.

Za namestovanje opravičen: Hoschek Rudolf sam, Böhler Martin pa le kolektivno s Hoschek Rudolfom.

Podpis firme: Pod od kogarkoli napisanim ali natisnjanim besedilom tvrde se podpiše Hoschek Rudolf sam, Böhler Martin pa le kolektivno s Hoschek Rudolfom.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Celju,
dne 22. novembra 1930.

Firm. 313/30 Rg A II 50/34.

*

905. Sedež: Škofja Loka.

Dan vpisa: 29. decembra 1930.

Besedilo: Avtopromet Škofja Loka — Ljubljana — Kranj, družba z o. z.

Vsled sklepa izrednega občnega zbora z dne 10. decembra 1930 so se spremenili odstavki: Prvič, Petič, Osmič, Trinajstič in Štirinajstič družabne pogodbe z dne 12. marca 1929.

Besedilo tvrde odslej: Tržiška avtoprometna družba z o. z.

Sedež podjetja: Tržič.

Vpiše se poslovodja Mally Alfonz iz Tržiča št. 152.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 27. decembra 1930.

(Oprav. št. Firm. 2135/30 — Rg C IV. 47/6)

Vpisi v zadružni register.

Vpisala se je nastopna zadruga:

906. Sedež: Prepolje.

Dan vpisa: 18. decembra 1930.

Besedilo: Vnovčevalnica za prešiče na Dravskem polju v Prepoljah, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Obrat in predmet: Zadruga ima namen, pospeševati gospodarstvo in naravno povzdigo svojih članov, zato:

1. prevzema od svojih članov prašiče in jih vnovčuje žive ali zaklane, razpolovljene ali popolnoma tudi do kile razsekane, oziroma posreduje vnovčevanje prašičev v navednem stanju.

2. nabavlja in vzdržuje v dosegu svojih namenov potrebne stavbe, orodje in druge naprave.

Zadružna pogodba z dne 23. novembra 1930. Opravilni delež znaša 100 Din in se mora plačati pri vstopu.

Vsak zadružnik jamči s svojim opravljenim deležem in pa še s enkratnim zneskom iztega.

Oznanila se izvršujejo z enkratnim oklicem pred cerkvijo v Hajdini, St. Janžu, Slivnici, po potrebi pa tudi s pismenimi obvestili posameznih članov ter z oglasi v listih.

Načelstvo obstoja iz 9 zadružnikov, člani načelstva so: 1. Kirbiš Ivan, posestnik v Prepoljah št. 29 (načelnik); 2. Kampl Ivan, posestnik v g. Hajdini št. 25 (podnačelnik); 3. Zunkovič Anton, posestnik v Prepoljah št. 81; 4. Kirbiš Andraž, posestnik v Prepoljah št. 30; 5. Tolčič Jakob, posestnik v Staršah št. 28; 6. Sagadin Franc, posestnik v Gerečji vasi št. 60; 7. Vogrinec Anton, posestnik Hajdina št. 30; 8. Megličar Franc, posestnik, Hajdina št. 75; 9. Slamberger Miha, posestnik v Račju št. 71.

Pravico zastopati zadrugo ima načelstvo. Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno po dva člana načelstva.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1930.
Firm 1030/30 Reg IV. 90/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadru-
gah:

907. Sedež: Ormož.

Dan vpisa: 18. decembra 1930.

Besedilo: Gospodarska zadruga v Ormožu, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Izbrisejo se dosedanji člani načelstva Petek Ivan, Kautzhamer Udo, Kuharič Ivan, Kociper Matija, Stamberger Ivan, Meško Anton, Bratušek Franc in Kosi Franc,

vpišejo pa novoizvoljeni člani načelstva Masten Matevž, Keček Jožef, posestnika v Ormožu in Munda Martin, posestnik v Frankovcih.

Zadružna pravila so se izpremenila v §§ 19., 22. in 32.

Načelstvo obstoji odslej iz načelnika, njegovega namestnika in pet članov.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1930.
Firm 1038/30 Zadr. II 59/15.

*

908. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 18. decembra 1930.

Besedilo: Kletarska zadruga v Mariboru, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Izbrisejo se dosedanji člani načelstva ing. Mihael Ogrinc in Ivan Völker, vpišeta pa novoizvoljena člana načelstva Paulinič Franc, oskrbnik, Sv. Peter pri Mariboru, in Damiš Maks, posestnik v Grušovi.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru, odd. III., dne 18. decembra 1930.
Firm 1026/30 Zadr. I 78/58.

Sedež: Cven, Mota, Krapje.

Dan vpisa: 18. decembra 1930.

Besedilo: Zadruga za elektrifikacijo vasi Cven, Mota, Gornje in Spodnje Krapje, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Izbrise se dosedanji član načelstva Brumen Alojzij, vpiše pa novoizvoljeni član načelstva Babič Franc, posestnik na Gornjem Krapju št. 27.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1930.

Firm 1025/30 Zadr. IV 6/10.

Izbrisala se je nastopna zadruga:

Sedež: Starše pri St. Janžu na Dravskem polju.

Dan izbriša: 18. decembra 1930.

Besedilo: Zadruga elektrarna v Staršah pri St. Janžu na Dravskem polju, registrirana zadruga z omejeno zavezo v likvidaciji.

Izbrisala se je vsled končane likvidacije.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 18. decembra 1930.

Firm 1029/30 Rg Zadr. III 19/7.

Konkurzni razglasi

Sa 4/30—5.

3140

910.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini tvrde M. Rauch in Anite Rauch, trgovcev v Celju.

Poravnalni sodnik Tiller Franc, sodnik okrajnega sodišča v Celju, poravnalni upravnik dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 2, dne 7. februarja 1931. ob devetih. Rok za oglašitev do 25. januarja 1931.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 23. decembra 1930.

Razne objave**Objava.**

Izgubil sem odpustnico šestrazredne državne osnovne šole v Ormožu, izdane dne 29. julija 1922. na ime Vernik Konrad.

Progllašam jo za neveljavno.

Vernik Konrad, s. r.

*

Objava.

Ukradena sta mi bila rojstni list in dovoljinski list na ime: Reiner Matko, pekovski mojster, Hrib 52, p. Loški potok (rodod iz Veržaja, srez Ljutomer).

Progllašam ju za neveljavna.

Reiner Matko, s. r.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

25

Morda ju je zadnje čase vezala zgolj navada. Vendar pa je bila njena nečimernost zadeta, zakaj vsega so bile krive samo velike sive oči njene Vere in nič drugega!

Lady Stoot jo je srečala nekega dne v Parizu. »Ubožica,« je dejala, »tako ste shujšali in to zdaj, ko imate dovolj povoda biti ponosna in zadovoljna.«

Lady Stoot je bila nad vse radovedna, kako je mogla pregovoriti Vero. Predobro je poznala ljudi, da bi pripisala ta preobrat kaprici ali slabotnemu značaju. Toda zaman je razmišljala o tej uganki.

Vera ji je nekega dne odgovorila: »Udala sem se materinim željam.« Drugega ni mogla iz nje izveči.

Dobra Adina je občutila pravo pravcato spoštovanje do svoje prijateljice, ker je znala — sam Bog ve kako — pregovoriti deklico. »Prav, da se je vse tako dobro končalo,« ji je rekla. »Saj sem že vnaprej vedela in iskreno me veseli, da vam je uspelo. Velikega bremena ste se rešili. V sezoni vašega življenja bi vam bila vedno v napoto. Da po pravici povem, sama ne bi mogla reči, kaj je bolj nadležno, dekle z doto, na katero preži kakšen potepuški zapravljevec ali tako le majhno, ubogo bitje brez pare, ki ga nihče ne mara odvzeti. Na srečo se je Zurov zagledal v njeno majhno, klasično glavico, tudi če ne ve, kaj v njej tiči. Uverjena sem, da bo doživel z njo še marsikatero presenečenje. Pol leta življenja v visokem svetu jo bo izpremenilo kakor vsakogar.«

Nekega popoldne sta se mati in hči peljali skozi ulico Marigny. Tedaj je lady Dolly pokazala na vrsto oken v prvem nadstropju nekega lepega poslopja. Zaluzije so bile spuščene, toda pozlačene balkone so krasile krasne jesenske cvetlice. Pred vrati je zehal vratar v livreji.

»Tu biva tvoj Faust-Romeo,« je rekla, neprevidnica, ki ni pomislila, da ni dobro buditi spečih psov. »Tu

prebiva, sredi neštetihih redkosti in drobnjav. Je svoje vrste strokovnjak in mnogo darov prejema. Ravno kar je zapleten v neko zadevo z neko mlado princesinjo. Kar strese me, ko pomislim, v kakšni nevarnosti si bila, ko si se tedaj v njegovi družbi vračala domov s čolnom. Za vse življenje bi se bila utegnila kompromitirati.

Vera se je namrdnila, a ni nič rekla.

»Seveda, ti mi ne verjameš,« je nadaljevala mati razdraženo. Vprašaj kogarkoli, pa ti bo povedal, da more samo ena ura v družbi s tem človekom na štiri oči pokopati dobro ime mladega dekleta. Bilo je predpoldne, to je res, tudi je bil dan, svetel, jasen dan. Vendar pa je med onimi moškimi, v čegar družbi se poštena ženska ne sme pokazati.«

Vera je šinila s pogledom preko balkonov s cvetlicami, nato je rekla s stisnjenimi ustnami: »Jaz vam nič ne pripovedujem o značaju kneza Zurova. Bodite tako dobri in ne govorite mi o značaju gospoda pl. Corrèze.«

Lady Dolly je stisnila pest, toda umolknila je. Zavedela se je, da je napravila neumnost. Iz objesti je razpihala iskro pod pepelom.

10.

Na Dunaju je snežilo. Ulice in strehe so bile bele in Donava je zmrznila.

»Niti v Moskvi ne more biti mrzleje,« je pomislil Corrèze, ko si je nadel kožuh ter zapustil operno gledališče med navdušenim vzklikanjem občudujoče ga množice. Dež v toplicah vzrejenih cvetk ga je obsul v mrzli noči. Cesar mu je pravkar v dvorni loži stisnil roko, cesarica mu je nataknila na prst diamant, najvišja aristokracija sveta mu je izrekla svoje občudovanje in vendar je bil potr. Neka odlična dama, ki je bila lepa kakor solnčen dan, je priredila njemu v čast slavnostni večer, na katerem je bil on osrednja točka, oboževanec vse zbrane družbe. Njegove sobe so bile prenapolnjene z venci, šopki in darovi, toda še pogleda ni imel za vse te krasote. Pobral je neki francoski časopis, ki ga je bil zmečkal in vrgel na stol, ko je okrog sedmih vstopil sobar ter ga opomnil, da je čas odhoda v opero. V nekem kotu lista je stalo oznanilo o predstoječi poroki Vere z Zurovom.

»Da ga je dala temu podležu,« je zamrmral, ko je vnovič prebral te vrste. »Še za časa Moloha bi se težko dobila mati, ki bi kaj takega zmogla.« — Zmečkal je papir in ga vrgel v peč.

»Sicer, kaj mi pa je zanjo?« si je dejal, ko je legel v posteljo. »Nikoli bi med nama ne prišlo do ničesar in vendar —«

Naslednjega dne je odpotoval v Moskvo. Bil je tam angažiran za dvajset večerov. Nato je prve dneve ruskega novega leta nameraval oditi v Petrograd.

Iz Moskve je pisal lady Dolly. Pismo, ki ji ga je pisal, jo je do solz ganilo in imela je celo lahek živčni napad. Pri branju je prebledela in streslo jo je po životu. Nato pa je vrgla pismo v ogenj in pri tem je ostalo. Pri svojih sklepih se ni pustila ovirati po takih rečeh. »Ne bom mu odgovorila,« si je dejala. »Tako si utegne misliti, da sploh nisem prejela pisma. Tudi njemu pošljem poročno sporočilo kakor vsem ostalim. Po poroki ne bo zinil več besede o tem. Vkljub vsemu je Corrèze vendar poštenjak.«

Med poročnimi darovi, ki jih je Vera prejela, je prišel od neznane darovalca dar, ki je povzročil razna ugibanja in razlaganja. Bila je to opalna ogrlica, umetnina velike vrednosti. Kot medaljon je visela na ogrlici diamantna vrtnica v obliki zvezde. Pod vrtnico je vzel metalj iz safirov in biserov, nad metaljem pa je švigal plamen rubinov. Če se je medaljon le zganil, se je metalj dotaknil zvezde ali padel v plamen. Vera je razumela prisposodo in je takoj vedela, kdo ji je poslal ta nakit; svoje skrivnosti pa ni nikomur zaupala.

»Čuden dar,« je dejal knez Zurov in nagubančil čelo. Domneval je, da je s tem darom spojen kakšen pomemben spomin. Vendar pa ni nič vprašal. Ker je smatral, da so vse ženske lažne in zakrknjene, je bil uverjen, da bi itak ne zvedel resnice. Zato je najel svoje agente, toda niti oni niso mogli ničesar izvedeti. Corrèze je bil kupil dragulje že pred več leti od nekega Perzijanca. Sam je napravil načrt za medaljon, ki ga je dal izdelati nekemu mlademu Galicianu, s katerim se je seznanil v Novgorodu. Ta pa je takoj po izvršitvi dela umrl za legarjem.

Pozor, ljubitelji zimskega sporta!

Pred nakupom zimskosportnih predmetov si oglejte veliko zalogo smučk, navadnih kakor Hlekory, vseh vrst vezav in pallo, maže, drsalk ter vseh za zimski sport potrebnih predmetov

Jakob Fligl

Turjaški trg šte. 5

kleparska delavnica in vodovodna instalacija se priporoča sl. občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela

S spoštovanjem
JAKOB FLIGL

Od dobrega najboljši je le

423

Gritzner-Adler šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal!

URANIA

pisalni stroj
v 3 velikostih!

Novosti!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza Le pri

Jos. Petelinc
Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2913

št. 3.797/1930.

Razglas

Pri mestni občini kočevski se odda provizijsko mesto občinskega blagajnika proti mesečni plači 2000 Din. Z blagajniškimi posli je združeno tudi pobiranje občinskih trošarin. Prošnje svojeručno pisane in pravilno kolokovane, je vložiti do vstetega dne

20. januarja 1931

pri podpisnem županstvu.
Sprejemni pogoji so razvidni iz natečaja, ki je objavljen v »Službenih objavah« Dravske banovine. (»Jugoslovan« št. 1, leto II. z dne 1. januarja 1930.)

Županstvo mestne občine Kočevje,
dne 29. decembra 1930. 406.

Stavbno in pohištveno mizarstvo s parno silo

FRAN ŠKAFAR

Ljubljana, Rimska cesta 16

Stalna zaloga modernega pohištva

ter ameriških pisarniških oprav

Oglašujte

v
»Jugoslovanu«

L. MIKUŠ

Ljubljana - Mestni trg 15

Telefon šte. 2282

Ustanovljeno 1839

Na malo!

Na veliko!

ALOJZ VODIŠEK

421

SEDLARSTVO IN TAPETNIŠTVO
V ZAGORJU ob SAVI

se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo otomanov, žimnic, modrocev in konjskih vpreg po najnižjih cenah.

Strojno podjetje

R. Willmann, Ljubljana

Slomškova ul. 3

816

Zatvornice, vodna kolesa in mlinске
naprave, beneški jarmeniki, krožne
žage, nihalne žage, transmisijski deli

pri tvrdki:

J. GOREC nasl. AUERHAMMER-OGGIN

družba z o. z.

Miklošičeva cesta šte. 30.

trgovina s kolesi, šivalnimi stroji, avtomobilnim priborom, pnevmatiko in zimsko-sportnimi predmeti, kjer se Vam nudi velika izbira po najnižjih cenah.

Smučarski klubi, Sokolska društva poseben popust!

411

Za soboslikarska,

plesarska in trkoslikarska dela se priporoča

419

Tone Malgaj

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

A. Gastraun

Ljubljana

Prešernova ulica 42

Tvornica dežnikov in solčnikov — Sprejemajo se popravila in preobleke

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrealno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm,
portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 31 OSIJEK

ALOJZ ZALOKAR

specijalna delavnica in trgovina
Sportnih čevljev

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta št. 8

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
tužno vest, da je naš soprog, oče in svak, gospod

Ivan Tokan

referent Delavske zbornice za Slovenijo

po dolgi, mukapolni bolezni, v 58. letu starosti danes preminul
Pogreb dragega nam pokojnika bo v nedeljo, dne 4. januarja t. l. ob 1/2 4. uri popoldne iz hiše žalosti, palača Delavske zbornice, na pokopališče k Sv. Krištofu.

Ljubljana, dne 3. januarja 1931.

Žalujoča soproga Marija

in sin Jaroslav, uradnik Javne borze dela.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Naznanjamo, da je včeraj ob pol 24. uri umrl gospod

IVAN TOKAN

referent Delavske zbornice

S pokojnim smo izgubili izkušenega, neumornega in s tem nenadomestljivega sodelavca.

Delavska zbornica, kot vsa delavska javnost ohrani pokojnika v hvaležnem in častnem spominu za vse delo, ki ga je izvršil.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1931.

Predsedstvo Delavske zbornice.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

426

Špedicijsko podjetje

LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

R. RANZINGER

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnega kolodvora. Carinsko skladišče. Mestne trošarinenprosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

